

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 162. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

Vasárnap, 1936. július 19.

Denunciánsok nyara

Arad-város kereskedő-társadalmát egyre gyakrabban foglalkoztatják újra, — hol közvetve, hol meg közvetlenül — azok az egyének, akik különféle címeken feljelentésekkel halmozzák el a hatóságokat. Új denunciálási hullám árasztotta el láthatatlanul ennek az amúgy is sok buval-bajjal küzdő városnak gazdasági intézményeit, a hóhullámmal egyetemben és, hogy a hógutának is megfelelő szerep jusson, ezek a feljelentgetők rendszerint azoknak a soraiból kerülnek ki, akik egyébként mézes-mázos körmondatokkal spékelt akvizíciós körutakat szoktak tartani éppen az érdekelt kereskedői üzlethelyiségekben, a pénzintézetek igazgatói szobáiban és attól függetlenül, hogy sikerül-e, vagy sem az üzlet, szorgalmasan gyártják a feljelentéseiket. Ha kaptak valamit, akkor azért, mert keveslik, ha pedig nem, akkor azért, hogy „ők megmutathassák, hogy miért kellett volna kapniok“.

Gazdasági életünk számtalan bajai között ezek a jelenségek a legkevésbé sem akaszkodnak arra, hogy növeljék a vállalkozói kedvet, az üzleti ambíciót, az áldozatkészséget és közbizalmat, mely a hitel alapja. Az a gazdasági szakember, aki hovatovább úgy él a maga üzleti irodájában, mint a háborúhoz szokott katonája a maga biztosnak hitt fedezékében: aki amugyis naphosszantá azon töri a fejét, hogy honnan s miből fedezze a mindennapi rendes, törvényes, kifogyni azonban sohasem akaró, ezzel szemben azonban mindig csak növekedő kiadásait, kötelezettségeit és lejáratait, ez a pénzember, kereskedő, vállalkozó vagy iparos hovatovább üzött vadnak, szabad zsákmánynak érzi magát, kiszolgáltatva az eshetőségeknek és az üzleti világ pletykáinak, melyek közül egyikről sem tudja, hogy melyik árthat neki jobban a mai *hitelviszonyok* között.

Mindez természetesen az érem egyik oldala. Nem lehet kétséges ugyanis, hogy a dolgozó és erejének minden megfeszítésével becsületes termelőmunkát végző kereskedő és iparostársadalom elsősorban is éppen azok előtt a hatóságok előtt ismert a maga legteljesebb részletességében, amelyekhez végső fokon a denunciatárgyak nyári hullámdagálva kicsap. Évtizedes multu, közismerten szolid cégek és vállalatok nem válhatnak kiszolgáltatott áldozatává alantas és sötét-célú egyéni vállalkozásoknak, mint ahogy eddig is majdnem minden egyes esetben beigazolást nyert a denunciatárgyak alaptalansága és nyilvánvaló tendenciája. Hatóságaink vezetői végeredményben igen jól tudják, hogy magasabb nemzetgazdasági érdek a város közigazgatási intézményeinek, vállalatainak nyugodt és zavartalan működése és valamennyiünk érdeke, hogy ezeknek összessége megőrizhesse jól megérdemelt jó hírét és csorbitatlan hitelét. Ennek az elvnek alátámasztása és biztonsága érdekében a hatóságok segítségén kívül magának az érdekelt és megrohmozott szakmai társadalomnak kell összefognia, hogy érdekképviselet útján egyöntetűen formálhasson védelmi frontot az alaptalan denunciatárgyak káros jelenségei ellen.

Ugy érezzük, idején tettük szavá a nyári denunciatárgyak káros jelenségét, hogy Arad-város gazdasági társadalmát meg idején

Véres forradalom Marokkóban és Spanyolországban

Két tábornok áll a monarchista megmozdulás élén — Harc a katonaság és a polgári lakosság között — A kormány hivatalos kommunikéje

Párisból jelentik: Spanyolországban ma újabb, nagyarányú forradalmi mozgalom robbant ki, amelyről a párisi déli lapok már nagy cikkekben emlékeznek meg. A Petit Journal madridi tudósítója azt jelenti lapjának, hogy

a forradalmi mozgalom egyidejűleg tört ki úgy a fővárosban, mint több vidéki központban.

A távirati összeköttetés a kora délelőtti órák óta teljesen szünetel Spanyolországgal. A külföldre Spanyolországból csakis a kormány jelentései jutnak ki, amelyek hangoztatják, hogy a kormány ura a helyzetnek és rövidesen le fogja verni a zendülést.

Az anyaországi zavargásokkal együtt a spanyol Marokkóban is kitört a forradalom. Mint a Havas-ügynökség Tangerből jelenti, Marokkóban államcsíny hajtottak végre. Több városból véres összeütközések híre érkezett. A hatóságok meg-

tiltották, hogy bárki is elhagyja spanyol Marokkó területét, ennek ellenére azonban igen sokan máris francia területre menekültek.

A „Havas“-ügynökség jelentése szerint pénteken éjjel Madriddal megszakadt a távirati- és telefonösszeköttetés és határozat léptettek életbe. A kormány jobboldali államcsínyről tartva, elhatározta, hogy a legnagyobb eréllyel jár el a rendbontókkal szemben.

Az összeesküvés vezéreit állítólag elfogták Madridban és több más városban is, mielőtt még ellenállhattak volna. A felkelésben a hadsereg nem vett részt és a lázadókat a polgárság és a rohamosztagnok tették ártalmatlanná.

Ugy látszik, hogy jobboldali monarchista összeesküvésről van szó és a lázadás vezetőinek nyilatkozataiból vett tudomást a kormány a készülő eseményekről.

Lezárták a spanyol-francia határt

Gibraltárból jelentik: Barcelonából érkező utasok elbeszélik, hogy a zendülők és a kormánycsapatok harcban állnak egymással.

A spanyol hatóságok attól tartanak, hogy a forradalom kitörése után a Franciaországba menekült királypártiak szítják majd a lázadást és ezért megtették minden óvintézkedést.

Párisból jelentik: A Spanyolországból érkező utasok szerint Barcelonában tegnap komoly összetűzésre került a sor a polgári gárda és a rohamosztagnok között. A francia-spanyol határon rendkívül szigorú intézkedéseket fogantatosítottak, hogy megakadályozzák az emigrált monarchisták visszatérését. Az összeesküvők célja az volt, hogy a forradalmi megmozdulást spanyol Marokkóban indítsák el és innen terjesszék ki egész Spanyolországra. A kísérlet nem járt teljes sikerrel, mert csak Cadixban, Sevillában, Barcelonában, Burgosban és Madridban voltak kisebb összetűzések. A kormány ura a helyzetnek, de erélyes intézkedések megtételére kényszerült. A telefon- és távirat-hivatalok ellenőrzés alatt állanak, nehogy a forradalmárok ilyen módon is érintkezzenek egymással. Említésre méltó, hogy 1931-ben a forradalom szintén Melillában tört ki, miután az ottani lakosság hajlamos a lázadásra. (Rador.)

A spanyol kormány a következő hivatalos

nyilatkozatot közölte a rádió útján:

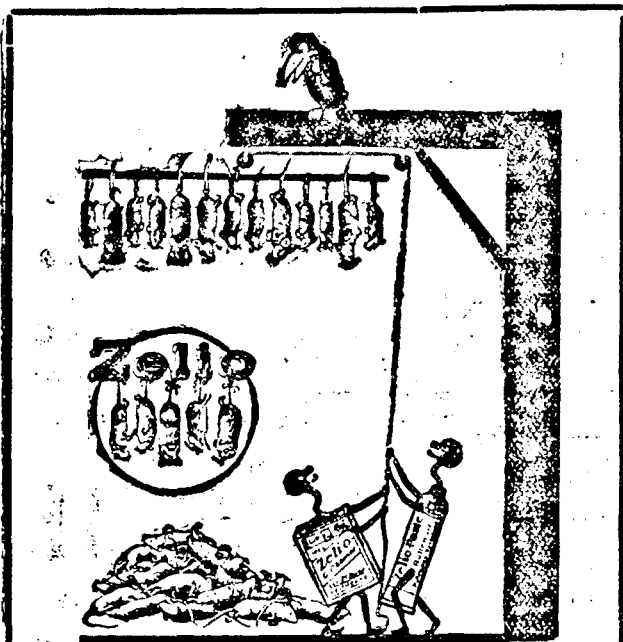
Ujabb bűnös kísérletet követtek el az állam biztonsága ellen, amely sikerrel is járt volna, ha a kormány idejében nem szerez tudomást és nem teszi meg a szükséges intézkedéseket. A marokkói hadsereg egy része fegyvert emelt a köztársaság ellen szegysenteljes és bűnös módon, mert a lázadás a törvényes és alkotmányos hatalom ellen történt. A kormány jelenti, hogy a lázadás kizárólag Marokkó egyes részeire terjedt át és spanyolországiak nem csatlakoztak ehhez a felkeléshez. A loyális állampolgárok ellentállnak a felkelőknek. A szárazföldi, légi és tengeri haderő hűséges a köztársasághoz és csak a Marokkóban állomásozó ezredek képeznek kivételt, de ezek ellen már csapatokat küldte ki. A kormány ura a helyzetnek. A rend teljes helyreállítását a kormány jelenti fogja.

A párisi spanyol követség hivatalos közleménye szerint Melillában katonai lázadás tört ki. Elicea alezredes, helyőrségparancsnok lázadásrabirta a helyőrség csapatainak egy részét. Gomez Morato tábornok, a marokkói hadsereg főparancsnoka Melillába érkezett. A lakosság egy része ellenállt a lázadó katonaságnak, a szociálista szervezetek fegyvereket osztottak szét és visszavonulásra kényszerítették laktanyájukba a lázadókat.

A telefon- és táviratvonalakat tegnap délután fél 2 órakor ismét üzembe helyezték. Az

egyöntetűen léphessen fel ellene. S ha kinek-kinek egyénileg is kell szembenéznie a gazdasági élet, a gazdasági intézmények, vállalatok és cégek sötétben munkáló lovagjaival, ne feledjék, hogy az igazság és a tiszta lelkiismeret a legerősebb fegyver a rágalmazókkal és zsa-

rolókkal szemben és a polgári társadalom nem a hivatásos feljelentgetőket, gazdasági életünk másra képtelen elődjéit, hanem azokat segítő szolidáris együttérzéssel, akik szorgalmas munkával komoly elismerést szereztek maguknak a város közéletében.

IGY - HAT

Zelio
PASZTA
tubusban
PATKANYOK és
VAKONDOK ellen.

Zelio
MAGVAK
HAZI és
MEZEI EGÉREK
ellen.

„Bayer“ Pflanzenschutz-Abteilung
Leverkusen, I. G. Werk.

Vezérképviselő Románia részére:
„Pharma“ Studerus & Co
București, I. Str. Brezoianu No. 53.

összeköttetés a külfölddel is helyreállt. A lapok is megjelentek, de erősen cenzurázva. A szociálista lapok felhívják a munkásságot, hogy felkészülten várja az eseményeket és szükség esetén számítanak erélyes fellépésére.

Londonból jelentik: Spanyol Marokkóból érkező jelentések szerint a lázadás egészen váratlanul tört ki és valószínűleg a monarchisták vezérének meggyilkolásával áll összefüggésben. **Hír szerint a mozgalom élén Capaz és Vranko tábornok állnak.** A spanyol csapatok szigorúan őrzik a határt.

Gibraltárból jelentik: A spanyol csapatok parancsot kaptak, hogy szálljanak hajóra és Marokkóba siessenek. Marokkó több városában heves küzdelem folyik. Különösen Zottában, Jemisben és Anderában voltak komolyak az összeütközések a lázadók és a kormánycsapatok között.

Tangerből jelentés érkezett, hogy a spanyol lázadók Spanyol Marokkóban minden katonai állomást és őrhelyet megszállottak.

Tegnap francia Marokkóban is kisebb zavargások voltak. Rabat uccáin a mohamedá-

nok és a zsidók összeütköztek. A rendet a katonaság helyreállította. Husz ember megsebesült. Ellenőrizhetetlen hír szerint Spanyol Marokkóban fellázadt az idegen légió. A francia területtel határos részeken szakadatlan katonai mozgolódások észlelhetők.

A spanyol kormány ma délután kiáltványt fordult a lakossághoz. A közlemény nyugalomra szólítja fel az ország népét és hangsúlyozza, hogy a kormány ellen megindult nagyarányú mozgalom nem talált talajra és támogatásra a félszigeten és csupán a marokkói hadsereg egy kis töredékében vannak hívei. Ezeket a politikai szenvedély ragadtatta el.

Több tábornokot, tisztet és altisztet, akik a mozgalomban résztvettek, letartóztattak.

Lefoglaltak egy külföldi repülőgépet, amelynek a mozgalom egyik vezetőjét kellett volna az országba hoznia.

A kormány arra kéri a lakosságot, hogy tegye lehetővé a rend helyreállítását.

Párisi jelentés szerint Spanyolországgal az autobus-közlekedés megszakadt. A vonatok még közlekednek, de az utasokat szigorú ellenőrzésnek vetik alá. Gibraltárból érkezett jelentés arról számol be, hogy a lázadó marokkói csapatok át akarnak hajózni Spanyolországba.

A Reuter-iroda jelentése szerint a marokkói lázadók Cadix közelében megkezdték a partraszállást, hogy onnan Madrid ellen induljanak.

Orvosi megfigyelés alá került Edward angol király merénylője

Gondosabban őrzik a jövőben az angol uralkodót — Ultimátum a belügyminiszterhez

Londonból jelentik: Az angol sajtó közli azoknak a külföldi uralkodóknak és államfőknek a névsorát, akik üdvözlő táviratokat küldtek Edward királynak szerencsés megmenekülése alkalmából és általában hosszú és részletes cikkekben foglalkoznak még mindig a csüförtöki eseménnyel. Ma délelőtt különben a Scotland Yard, valamint a Buckingham-palota vezetői együttes tanácskozást folytattak a merénylettel kapcsolatban és igen fontos megállapodások történtek. Arra vonatkozólag, hogy

a királyt ezentul gondosabban fogják őrizni.

Vonatkozik ez a megállapodás Edward király legközelebbi külföldi utazására is, amikor szintén széleskörű intézkedések fognak történni.

A merénylőt ma erős fedezet mellett a brixtoni fegyház kórházába szállították át, ahol **állandó megfigyelés alatt fogják jó ideig tartani.** Azt már megállapították, hogy a merénylőn három esztendővel ezelőtt bizonyos idegrendszerbeli zavarok jelentkeztek, amelyeket később még inkább fokozott a szeszitalok nagymértékű élvezete. **Megállapították azt is, hogy az utóbbi időben lévszörképzetei jelentkeztek, ami egészen elhatalmasodott rajta és mindenkinek panaszkodott, hogy azért megy rosszul a sorsa, mert Sir John Simon belügyminiszter üldözése teszi tükre a röpiratait.** Néhány nappal ezelőtt tényleg levelet intézett a belügyminiszteriumhoz, hogy hagy-

ják abba az üldözését és erre huszonnégy óra határidőt szabott ki a belügyminiszternek.

A király ma délelőtt belvéderei birtokára utazott, a hétvégi pihenőjét tartja. Merénylője ügyében folytatódik a vizsgálat és a rendőrség a jövő héten tartja meg a tárgyalást a fegyverhasználat ügyében.

București-ből jelentik: A királyi udvar nevében Ilasievici marsall ma délelőtt megjelent az angol követségen, ahol Őfelsége jókívánásait tolmácsolta Edward király szerencsés megmenekülése alkalmából.

A Scotland Yardon eddig 200 tanút hallgattak ki az angol király ellen megkísérelt merénylet ügyében. A közbíró hétón dönt arról, hogy Mac Mahon ellen jogosulatlan fegyverhasználat mellett egyéb cselekményért is vádat emeljen. Mac Mahon feleségének megengedték, hogy ma meglátogassa férjét a brixtoni kórházban.

Az Evening News szerint Mac Mahon azal akar védekezni, hogy őt nem lehet gyilkossági kísérlettel vádolni, mert nem akart a királyra löni, hanem lova lába elé dobta a revolverét. Az a fényes valami, amit egyesek láttak, nem pisztoly volt, hanem egy amatőr fényképezőgép, amelyet egy izgatott nő ütött ki az amatőr kezéből.

A Central News szerint az angol királyt franciaországi tartózkodása alatt negyven titkosrendőr fogja őrizni.

Eszmélet

Írta:

Szép émi

Kiadom már egyszer ami feől mindig csak hallgatók: igen, megfordul az én fejemben is mint mindenkiében, aki művészkedik ezen a világon, a halhatatlanság. Vannak az embernek túlzó hívei: rátámadnak az emberre: a té neved fenn fog maradni. Ne busulj, mert halhatatlan leszel. Remélem, meg vagy győződve róla, hogy szobrot kapsz.

Először is az ember (aminőnek én fogom fel az író embert) nem a maga dicsőségéért ír: felsőbb megbízatásból ír, belé oltatott valami kis adag az apostolságból. Hiszen ez a legnagyobb hiúság is, nem? Azt képzelni. De így is van, ha képzelm, ha nem. Az író afféle, mint az apostol. Az író tértlő. Az író nevelője, vigyázója, bírāja, ügyvédje, orvosa, apjaanya az embernek. Nem a magam rongyos kis életét akarom én boldoggá tenni, mikor a homlokom a papiros fölé esik, nem a becses nevem széppé, nagyvá tétéle lebeg előttem, mikor a szivem vonaglik és mikor a fejemet a gondolat győtri.

Megbántódtam, megszégyeltem magam kezdő időmben is, ha azt mondta valaki, hogy tehetséges vagyok. Köszönöm, nem azért jöttem. Tehetséges a színész vagy a golfjátékos. Én vagy költő vagyok, vagy nem vagyok az. Vagy mennydörgést földmoraját, tengeri kagyló zugását hoztam és a néma növények és a beszédtelen állatok szószólója vagyok, vagy hitvány hangutánzást adok.

Se jeles, se kitünő, se kiváló, se nagy nem akarok lenni. Nem kérek jelzőket, visszautasítom, mint a tolokodást. Nem sikert akarok, hanem hatást, eredményt, emberek ocsudását. Az a sugallmam, hogy minden igémmel az emberek lelkének eszének és életének a kívánatos vázolásán munkállok.

Hiába nyalogatom a szám. Semmi izét nem sejttem a halhatatlanságnak. Mit jelent az, hogy a nevem fennmarad? Mekkora területen marad fenn ezen a földön? És a magam földjén, a hazámban hanyadrésze lesz az egy kicsi nemzetnek, amelyik a nevemnek szállást ad az eszméletben. Meddig fog ez a név fennmaradni, hány száz esztendeig? Lehet, hogy egy megfordult izlésű vagy rosszakaratu irodalomtörténet elföldeli a munkámat és a nevemet a jövőbe elöl. Mennyi lehet az életkoruk a kinyomatott könyveimnek? A famentes papiros száz meg száz esztendeig megmarad. Ebben a mi szegényes korunkban a könyveket nem olyan papirosból adják, a mi könyveink valami hatvan esztendeig állják az időt, azután megfeketednek a könyv levelei s elporlanak lassan, akár a száraz falevél. Ha nem frissítik fel új meg új kiadásokban az ember könyveit, elenyészik az ember élete munkája. S ha a név megmaradna, mit ér az a név, mit jelent az a név? Fennmaradna olyan embereknek is a nevük, akik semmit sem teremtettek sőt még csak nem is pusztítottak, csak ősei maiaknak, holnapiaknak; az ősök nevét évszázadról évszázadra viszik a nagy nemzetségek monografiái. Ha az én nevem az elevenen maradt munkám nélkül lebegne majd itt a lelketlen levegőben, ó de árva volna, de szerencsétlen, ó csak menekülni s elveszni vágnék az a név, mint a gazdátlan pehely, amelynek utja és célja nincs. És ha elmék nem akarnak itt vir-

rasztani s szívek kivirágzani, ha az olvasók csak élvezik a szép szót, de meg nem fogadják, akkor ha szobrot is kapok, az a szobor csufságom lesz, akkor úgy állok márványból vagy bronzból azon a talpazaton, mint akit pellengérré állítanak.

Soha a rádiót megszokni nem fogom. Ugy értem, hogy soha nem hallgatom majd csudálat nélkül, anélkül, hogy az eszem kicsit meg ne állana rajta. Megmagyarázták annak a titkát, hogy a falon áthatol a hang, azt is megmagyarázták, hogy a futó autón hogy hallhatom megszokás nélkül a legesebesebb vagy leglassabb muzsikát, meg afelől is felvilágosítottak, hogy én itt Pesten hamarabb hallom a milánói Scala tenoristáját mint ott a Scala magas karzatán leghátul ülő közönség, a hanghullám törvényeinél fogva. Mindent tudok, mindent megértek, de minden tudásomat és értésemet leönti az ámulat. És örök csudálatlaltal és félelemmel hallgatom a gramofon szájából egy afrikai néger törzs ünnepi dalolását, azt a jajongást és üvöltözést, meg Carusónak, aki meghalt, a forró és fényes áriáját. De a legmindennapibb telefonon is megakadok néha, beszélés közben oly álomszerűnek találom, hogy meghallottam egy tíz kilométerre levő valakinek a leghalkabb nevetését, a torka köszörülését, a sóhaját. A szivem jelentkezik s azt érzem, mintha könnyesepp akarna a szemembe szökni. Az elfogódottságtól elgyöngyül a hangom, alig tudok szólani. De soha a vonat ablakából kinézni se tudok unalommal, vagyis még mindig elámulok és mindig el is fogok ámulni a fákon, ha közelednek arról messziről a fák, amellelt távolodnak is, amelyek távolabb állanak. Hiába tudom az optikai magyarázatot, örök csuda marad ez a szememben, örökké boldogít.

Nyugat-Afrikában kap gyarmatot Németország, ha belekapcsolódik az európai rendezés munkájába

— Szerdán ülnek össze a locarnoi hatalmak képviselői —

Párisból jelentik: A Havas-ügynökség londoni tudósítója jelenti: Angol parlamenti körökből szerzett értesülések alapján úgy tudják, hogy az angol kormány hajlandó Németországnak bizonyos gyarmati engedményeket tenni. Erre azonban csak akkor kerülhet sor, ha Németország hozzájárult valamely pontosan körvonalazott és végleges európai rendezéshez. Kormánykörökben egyelőre mélyen hallgatnak Anglia szándékai felelő, de ez az azal magyarul az, hogy a tárgyalások Németországgal még a kezdet kezdetén vannak. A Németországnak teendő engedmények mibenléte még nem ismeretes és nem lehetetlen az a feltevés, hogy Anglia a Guineai-öböl partján elterülő nyugatafrikai terület egy részét engedné át esetleg Németországnak.

Elfogadták a Dardanella-egyezményt

Eden angol külügyminiszter délelőtt fogadta a francia nagykövetet. Locarnói diplomáciai körökben úgy tudják, hogy tovább folynak a tárgyalások a jövő héten megtartandó értekezlet dolgaiban. A belga távirati iroda jelenti, hogy a locarnói hatalmak:

Franciaország, Anglia és Belgium összejövetelüket szerdán, július 22-én Londonban tartják meg.

Francia politikai körökben elégtétellel állapítják meg, hogy a három locarnói hatalom mégis összeül, hacsak egyszerű eszmecsere is. Sajnálkoznak azonban, hogy Anglia a megbeszélésekkel kapcsolatban bizonyos korlátozásokat szabott.

Az utóbbi napokban a berlini külügyminiszteriumban és a belügyminiszteriumban beható tanácskozásokat folytattak az osztrák-német megállapodások következtében. A megbeszélések során részletesen letárgyalták az utazási, a gazdasági és a sajtópolitikai rendszabályokat. A tanácskozások alapján a Németországból Ausztriába irányuló német személyforgalmat teljesen újból fogják szabályozni és elsősorban eltörlik azt az ezer márkás illetéket, amelyet minden Ausztriába utazó német állampolgárnak meg kellett eddig fizetni.

Montreuxból jelentik: A Dardanella-értekezlet szombaton délelőtt nyílt ülésre ült össze, hogy a most kidolgozott egyezmény végső szövegét szakaszonként elfogadja. Az egyezmény elvben biztosítja a hajóknak a tengerszorosokon való szabad áthaladását. Ennek feltételeit viszont az egyezmény szabályozza. Béke idején a kereskedelmi hajók úgy nappal, mint éjszaka szabadon, minden formalitás nélkül haladhatnak át a Dardanellákon. Híboru idején viszont különleges szabályok lépnek életbe.

Az egyezmény a 27-ik cikk szerint az aláírástól számított 20-ik évig lesz érvényben. A szerződést lejárta előtt két évvel lehet felmondani.

A felmondás bekövetkezése esetén valamilyen szerződő fél tanácskozásra ül össze. Az egyezmény módosítására javaslatot csupán az

aláírástól számított öt év elteltével lehet tenni.

Szombaton este a montreux-i értekezlet nyilvános ülést tartott, amelyen végleg elfogadta az egyezmény szövegét. Az egyezményt ünnepélyes keretek között hétfőn este 10 órakor írják alá.

Felfüggesztették Danzig alkotmányát

Berlinből jelentik: A D. N. B. ügynökség jelenti Danzigból: A városi tanács ma a következőket rendelte el:

Megtiltott minden nyilvános gyűlést.

Titkosrendőrséget létesített, amelynek intézkedései nincsenek alávetve semmiféle bírósági felülvizsgálatnak.

Az előzetes letartóztatások határidejét három hétről három hónapra tolták ki.

A zsidó lakosságnak megtiltották a rituális vágásokat.

A francia Havas-ügynökség ehhez a jelentéshez azt a megjegyzést fűzi, hogy a városi tanács rendelkezései Danzig jelenlegi alkotmányának felrétételét jelentik. (Rador.)

Polgári bíróság ítélkezik Stelescu merénylői felett

Radescu tábornok lett a „Cruciada Romanismului” elnöke — Harminchat golyó... — Eltemették Stelescu Mihait

București-ből jelentik: A rendfenntartó hatóságok tegnap délelőtt megbeszélésre ültek össze azoknak a rendszabályoknak megállapítására, amelyeket Stelescu temetésével kapcsolatban foganatosítanak. A temetés vasárnap lesz és minden valószínűség szerint nagyszámú közönség jelenlétében.

A „Cruciada Romanismului”-párt vezetője Radescu nyugalmazott tábornokot állította a meggyilkolt Stelescu helyébe.

A meggyilkolt Stelescu Mihai holttestének felboncolásakor megállapították, hogy összesen 36 golyót lőttek Stelescu testébe. Ezek közül 16 golyó a testben maradt, husz golyó keresztüljárta Stelescu testét, a 36 lövés közül 12 ha-

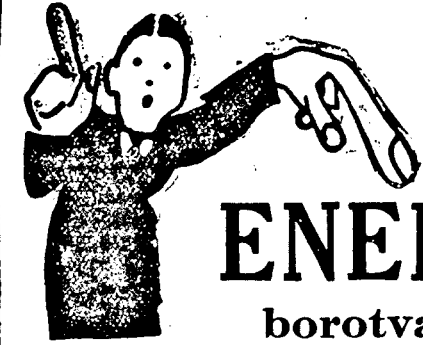
lálós volt. Az összes lövéseket mintegy 10—15 centiméter közelségből adták le, ezenkívül bárdtól vagy fejszétől származó csapások nyomait is felfedezték a holttesten. Egyébként még nem biztos, hogy a hatóságok megadják az engedélyt, hogy Stelescut a lakásáról temessék el. Erre valószínűleg nem kerül majd sor, mert

a hatóságok értesülése szerint a Vaszárda két tábora már a vidéki csoportokat is mozgósította.

A késő esti órákban jelentik București-ből, hogy a Stelescu-ügyben mára végérvényesen úgy döntöttek, hogy

a gyilkosok felett polgári bíróság ítélkezik.

A technika csodája! A technika csodája!

Kérje mindent az utolsó slágert

ENERGIE

borotvapengét

A pengén piros szallaggal. Belső boríték aranyban, „ENERGIE” oégnyomattal. A külső boríték lilaszínű.

Stanescu vizsgálóbíró ma folytatta a kihallgatásokat, abból a célból, hogy megállapítsa valamennyi gyilkos bűnösségét külön-külön. Minovici orvostanár jelentése szerint az áldozat testét 36 golyó járta keresztül és a belső szerveket teljesen szétroncsolta. A boncolás alkalmával 18 golyót találtak a testben. Megállapítást nyert az is, hogy a merénylők háromféle kaliberű fegyvert használtak. Stelescu Mihai földi maradványait ma délután három órakor a Belu-temetőbe szállították, ahonnan két óra kor helyezték örök nyugalomra.

Stelescu Mihai temetésének részleteiről a következőket jelentik: A gyászszertartás időpontja eredetileg vasárnapra volt kitűzve, a hatóságok vezetői azonban arra kérték a családot, hogy az esetleges rendezavarások elkerülése végett ma rendezzék meg a temetést. Ennek ellenére Stelescu Mihai végtisztességén, amely a halottasházból ment végbe, hatalmas gyászoló közönség vett részt.

A meggyilkolt Stelescu hívei beszédet tartottak a sírnál és megfogadták ott, hogy vezérik megöléseért bosszút fognak állni. Igen nagy feltűnést keltett, hogy Zizi Cantacuzino tábornok, a Totul pentru Tara nevű párt elnöke és Zelea Codreanu első segédtestje megjelent a temetésen.

A tábornok váratlan megjelenése azonban nem adott okot összeütközésekre, mert néhány perccel a tábornok megérkezése után egy csapat jelent meg, amely körülvette a tábornokot és kivezette a temetőből.

A vizsgálóbírószágon egész nap folytatták a Stelescu-gyilkosság részleteinek felderítő munkáját. Több házkutatást is tartottak. Zelea Codreanu ma a fővárosba érkezett és megjelent a vizsgálóbírószágon, ahol tanuként kihallgatták.

H A P A G -gyorsszolgálatok:

ÉSZAKAMERIKA
KANADA
KÖZÉPEURÓPA
DÉLAMERIKA

felé kényelmes, elsőrangú gőzösökkel a legjobb összeköttetést nyújtják az összes világhírhívekkel. Szakszerű felvilágosítások

Érdekes tanulmányutak az Egyesült Államokba kéthetenként, ugyancsak különféle hivatásuk számára, szakmai utak méltányos átalágyárakon.

Tanulmányi és szórakozási utak Afrikába

Mindennemű felvilágosítások, prospektusok, jelentkezések a

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.
képviselőténél:

Künstler

Vízum és Utazási Iroda Arad,
Bul. Regina Maria 24. Tel. 86. 461

JAWOL

Sok idegcsillapító szer
létezik, de

„JAWOL“

a maga nemében egyedülálló

Biztosan megszünteti a fejfájást, idegbántalmakat és hülést.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Anglia népe végre eljutott a fürdőkádból az uszodába

Éjszakai strandélet a londoni országutak mentén

Londonból jelentik: A jó öreg George Lansbury, az angol munkáspárt kiérdemesült vezérének pár nap előtt viharosan ünnepelték. Az alkalmat a londoni hőség szolgáltatta. Hiszen az ünneplés ezúttal nem a veterán szocialista harcosnak, nem a világbeke fáradhatatlan apostolának és nem is az angol egyházi élet kiválóságának szólt, hanem az első londoni nyílt uszoda megteremtőjének.

„Szemérmetlen fiatalok“ a Hyde-parkban

London Lidójának nevezik a szegényesen sivár hydeparki fürdőt a Serpentin-tavacska mentén és ez a büszke név kitűnően jellemzi az angol főváros „fürdőügyi” helyzetét. Lansbury, amikor munkügyi miniszter korában megajándékozta a londoniakat a kis hydeparki uszodával, valóban merész uttorónak mutatkozott. Rengeteg támadás érte emiatt. A gyönyörű parkban sétálgató öreg ladyk és az autók ölében hűsülő finom uraságok szörnyen fel voltak háborodva a híres londoni sétányt ért csufság miatt és el is határozták, hogy nem teszik föbbé a lábukat arra a környékre, ahol a város kellős közepén „szemérmetlen” fiatalok (és még hozzá mindkét nemből) „félmeztelenül” uszálnak a pocsolójában.

Most már kiengesztelődtek a Hyde-park törzsvendégei és ha még mindig „Shockingnak” tartják is a Serpentinben való fürdést, szépen odagördülnek autóikkal a szembenlévő partra és limusinjaik diszkrét ablakai mögül átkandikálnak a másik oldalra, ahol az öreg Lansbury fiatal pártfogaltjait a maguk módján élvezik az életet, ebben a perzselő nyári kánikulában.

Az óceánok népe felfedezte a vizet

A Serpentin „felfedezése” csak egy példa a sok közül. A világ leghatalmasabb hajósnemzete, az óceánok ura, a tengerektől körülölelt szigetország, csak mostanában eszmél reá, hogy a vízben uszni is lehet! Hajdankori kivételek csak megerősítik a szabályt. A híres angol tengeri fürdőhelyek eredetileg úgy épültek, hogy csak elvetemedett különcök merészkedhettek a csábító vizekbe, melyeket az angolok csak messziről szerettek nézni. Most, persze, igazi angol nagyvonalúsággal helyrehozzák a mulasztásokat. Köröskörül az egész angol tengerparton egyre-másra keletkeznek nagyszerű, „igazi” fürdőtelepek.

Londonban nincs hely, fürdünk az országuton

Egyre többre épülnek az óriási népfürdők is — egy-kétmillió befektetés meg se kottyán — de ebből csak a nagytömegeknek lesz haszna. A társaságból aligha vetődik oda valaki. Azonban a fürdőszenvedély nem ismert társadalmi határokat. Mayfairt és a kültereket egyaránt rabul ejtette. De mit teygenek London előkelő körei? Hol fürdjenek a szegény gozdogok?

Né féltsük őket. Megoldották ezt a kérdést. Nem Londonban fürdenek, hanem — országuton! Ez érthetetlennek látszik, pedig szóról-szóra így van. Körülbelül ötven kilométeres körzetben London körül két-három esztendő alatt miniatűr-uszodák pompás hálózata épült ki. Wayside—Swimming—Pool néven ismeri őket Anglia. Mintaképp az arisztokrácia magánuszodái szolgáltak, melyek

ket a kertépítészet kiváló mesterei harmonikusan illesztettek a gyönyörű parkok virágágyai és pázsitos rétei közé. Az országuti uszodák is bizonyos zárkozottságot, kifinomodott magánjellegű nyujtanak vendégeinek. Közönséges halandók számára már csak azért is megközelíthetetlen, mert javarészt csak autón érhetőek el. Emellett még óvatossan megbujnak a dombok tövében, kertek közepén, lombos erdők mögött. Persze a fürdőjegy árát is úgy szabták meg, hogy biztosítva legyenek a nagytömeg hétfégi ostroma elől. Rendszerint elegáns szállodához, vagy finom vendéglőhöz tartoznak, melyek mindig virágoztak az angol országutak mentén. Csak London körül már ötvenhárom

ilyen Wayside—Swimming—Pool gondoskodik a kellő változatosságról és hétről-hétre újak nyílnak.

Itt igazán paradicsomi szépséget találnak a vendégek. A medence kerek, ovális, vagy négyszögletes, de rendszerint olyan kicsi, hogy pár erőteljes tempóval átuszható. Ennek ellenére mi sem hiányzik a nagy uszodák kellékei közül. Ugrótorony, hullámos csúza, vízberopító hinta egyaránt rendelkezésre áll. Messzefutó zöld pázsitzövény kanyarog a kékes csillogó kristálytisza víz körül. Gyönyörű virágok parfümjé vegyül a rétek harmatos illatába. Vidám, tarka sátrak, könnyű kerevetek, elszundítóan hímáldozó fekvőszékek viritanak a mező közepén. Színes nyári ruhákba „egyenruházott” pincérkisasszonyok szaladgálnak a napernyős kertiasztalok körül. A büffé frissítőket és válogatott hideg fogásokat kínál. Sporttanítók udvarias tanácsa felfedi a helyes testgyakorlás titkait. Gyakran remek telivérek várják a szomszéd-istállóknak parki utakon körülnyargaló fürdőruhás lovasait. Tennis- és golfpályák simulnak a „napmezőkhöz”. Délután vidám zene vegyül a madárcsicsergésbe és a lugasokban megkezdődik a tánc.

Éjszakai fürdés

Mindezeknek az uszodáknak közös vonzóereje az éjszakai fürdés. Nyitva maradnak egész hajnalig, sőt legtöbb látogatójuk naplemente után van. A fakoronák mögé rejtőző fényoszlopok lágy színekben csillogtatják az éjszakát, tarka, színes fénykévéjük megvesztegető hatásokat varázsol az erdő, mező és kékvíz medence, virágágyakkal színezett szimfoniájából. Este hat óra tájban végtelen autósor kanyarog a Wayside—Swimming—Poolok mesevilága felé és már világosodik, mikor hazahívja lakóit a hajnali szellőtől felfrissülő London. A természet mesteri kihasználásán kívül tökéletes technikai berendezések fokozzák az országuti uszodák csábítását. Hatalmas gépezetek tisztítják és melegítik a szökőkutakból csobogó vizet. A medence hőfoka ugyiszólván óráról-órára alkalmazkodik az angol időjárás szeszélyes váltakozásához. Mindemellett még romantikusan szép neveik is hozzájárulnak népszerűségükhöz. Vajjon kinek ne volna kedve az „Öreg szövőszék”-ben, a „Szivkirály”-ban, a „Boldog Napok”-ban, az Új Csodacsónak”-ban, a „Kék Tó”-ban, vagy a „Cukorsüveg”-ben fürdeni? Hogy az esheri „Gay Adventure”-ről, vagyis „Vidám Kaland”-ról ne is beszéljünk.

BALATONBOGLÁR

Hotel SAVOY Pensio

a magyar tenger legszebb és legmodernebb intézménye.

Közvetlenül a Balaton partján. — Minden igényt kielégítő tökéletes komfort. — Folyóvizű szobák, — Saját strand. — Teniszpályák, motoros és evezős csónakok, hátszlovak. — Olcsó árak. — A bárban Neitek-Azoston jazz.

Szobarendeléseket Budapesten felvesz a RENAISSANCE PENSIO Budapest IV. Irányi-uca 21. Tel.: 82-5-27

Korda Sándornak küldött filmszenáriumot Székely István budapesti filmrendező ajánlásával egy pecica-i uriasszony

Lövyéné-Kapussy Mária, több ardeali novellapályázat díjnyertese, olyan szenáriumot írt, amelyet egy ismert budapesti filmrendező méltónak talált arra, hogy a világhírű londoni rendezőnek ajánlja

Néhány nappal ezelőtt vaskos borítékot vitt a posta Anglia fővárosába az egyik arad-megyei községből. A boríték egy filmszenáriumot tartalmazott és egy ajánlólevelet, amelyet egy ismert budapesti filmrendező írt Korda Sándorhoz, az angol film koronázatlan fejlődelméhez, akinek figyelmébe ajánlotta egy ismert pecicai uriasszony szenáriumát.

Ardeali irodalmi körökben már jól ismerik Kapussy Mária írói nevét. Több novellapályázat díjnyertese és legutóbb, a cluj-i *Hölgyfutár* című irodalmi lap pályázatán nem kevesebb, mint négy díjat nyert egyszerre, beküldött munkáival. De más irodalmi lapban is megjelentek írásai a tehetséges írónőnek, aki most már nem elégszik meg azokkal a kisebbértékű sikerekkel, amelyek egy vidéki írónőre várnak, hanem többre és magasabbra vágyott. Lövyéné-Kapussy Mária, az arad-megyei Pecica-n lakó uriasszony ezúttal filmszenáriumot írt, amelyet bíráló céliből Budapestre küldött Székely István filmrendezőnek. Az ismert magyar rendezőtől néhány héttel ezelőtt levelet kapott, amelyben nemcsak hogy a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott a szenáriumról — amelynek témáját egyelőre titkolja az író — hanem nyomban megleghangu ajánló-

levelet mellékelte Korda Sándorhoz, akinek figyelmébe ajánlotta Kapussy Mária munkáját. Az uriasszony, akinek írásairól Mórincz Zsigmond, a neves magyar író is elismerő levélben emlékezett meg, nyomban Londonba továbbította a szenáriumot, az ajánlólevéllel együtt és most izgatottan várja a választ az angol fővárosból. Mert ha Korda Sándor elfogadja a szenáriumot, úgy az arad-megyei uriasszony neve egyszerre európai hírességre tesz szert és Kapussy Mária nem kell többé szerény ardeali folyóiratokban közölnie írásait, mert rendelkezésére állanak a nagy lapok hasábjai. Egy írói karrier fordulópontját jelenti a Londonba küldött levél, amelynek eredményét reménykedve várják egy kis arad-megyei községből...

Szeplős, pattanásos

/ májoltos, mitesseres arcát hozassa rendbe
PILISINE kozmetikai salonban,
Bulev. Regina Maria 17. (Réthy-ház.)
Tanítványok kiképzése.

Borzalmas kéjgyilkosság Németországban

Egy országuti autószerencsétlenség játszott közre a büntény kiderítésénél

Koblentzról jelentik: Borzalmas kéjgyilkosságot fedeztek fel véletlen folytán Németországban. A Weitenau felé vezető országuton egy sportautó motorja felrobbant és a kocsi nekiment egy fának. A szerencsétlenség következtében az autó vezetője szörnyethalt. Amikor a rendőrbizottság a helyszínen megjelent, a sportkocsi hátsó részén a *pőtülés alatt egy fiatal leány holttestét találták*. A leány nyakán fojtogatás nyomai látszóttak, a halált azonban egy késszurás okozta, amely a szíven hatolt keresztül. *A meggyilkolt leány tizenhét-tizenöt éves lehetett*. A vizsgálat megállapította, hogy a halálos autós hamis rendszámot viselt. Megnehezíti a nyomozást az a körülmény, hogy az autó vezetője meghalt. Az orvosi megállapítás szerint a fiatal leányt megtalálása előtt husz órával gyilkolták meg.

VÉNYREPVISELT REKRECIÓ-CAJKA MOGYLÓB 78 BUCURESTI

Mindenkin segít és ön semmit sem tud róla?

**Lotion
Faciale
Scherk**

Lehetőleg...
merjea Scherk arcvize! Akkor az Ön arc bőre is rövidesen megjavul, teljesen tisztas lesz és olyan puha, mint a selyem. Próbálja ki azonnal!
Üvegek: Le: 62103164300475

SCHERK

„Isten áldja a tisztas ipart!”

A Mesterek Mesterévé avatja

huszonkét szakma a hetvenéves Reinhart Gyulát

Nagyszabású országos ünnepség lesz augusztus 2-ikán Arad-on — A díszmesteri avató-ünnepély érdekes meghívója — Küldöttségek érkeznek Ardeal és Banat minden városából

Országos jelentőségű ünnepe lesz a közeljövőben Arad-város iparosságának. Nemrégiben ünnepelte meg Reinhart Gyula, az országosan ismert iparos-vezér születésének hetvenedik napját és ez alkalommal az iparosság szeretete és ragaszkodása oly spontán módon nyilvánult meg Reinhart Gyula iránt, hogy ezt az alkalmat Arad, de egyben Transylvania és a Banat iparossága fel akarja használni arra, hogy országos jellegű megmozdulással fejezze ki élniakarását és ennek az értékes termelőrétegek egymás iránti szolidaritását.

Augusztus 2-ikán az arad-i Iparos Otthon Kulturházának dísztermében, az ősi céhszokások szerint Reinhart Gyulát díszmesterré, illetve a Mesterek Mesterévé avatják.

Emlékeztetek az elmult esztendő festői külsőségei között lefolyt mesteravatásai. A mesterré avatással ez alkalmakkor az iparosság nem iparos barátait tisztelték meg. Augusztus 2-ikán az iparosság egy érdemes iparossal szemben kívánja leróni tiszteletét, egy olyan iparossal szemben, aki valóban egész életét, annak minden tevékenységét az iparosság szolgálatába állította. De részt kíván venni ebből az ünnepségből Ardeal és Banat iparostársadalma is. Minden ardeal-i város képviselteti magát az ünnepségen, míg Timisoara-ról, Aradul-Nou-ról, valamint a megyei községekből nagyobb küldöttségek érkeznek.

Festői külsőségek mellett, a régi céhszokások egész sorozatának telelevénél folynak le az ünnepségek, amelyeken huszonkét arad-i szakma avatja díszmesterévé Reinhart Gyulát. Augusztus 2-ikán délután 5 órakor monstreküldöttség megy el Reinhart Gyula lakására és az ünnepet elvezetik az Iparos Otthonba, ahol az ősi céhszokások szerint megtörténik a Mesterek Mesterévé való avatása. Felvonulnak ez alkalomból a huszonkét szakma céhmesterei. Szerepe lesz a szertartásmesternek, a főpohárnokmesternek. Az esti lakoma alkalmával fontos szerepet tölt be a főköstölömester. A nagy avató beszédet dr. Gabos Jenő mondja el.

A rendezőbizottság az ünnepség alkalmából a következő archaikus szövegezésű meghívót bocsátotta ki:

Isten nevében köszöntjük az Olvasót!

Tudomására hozatik az Érdemes Cimnek, hogy Arad város minden rendű és rangú kézműves iparosa nevében az iparos közösségért való negyven-

hét éves fáradhatatlan és eredményekben gazdag tevékenysége méltó elismerésül és megilszteltetése gyanánt

az Urnak 1936-dik esztendeje, augusztus havának 2-dik napján délután öt órakor kezdődő ünnepélyen az Arad-i Iparos Kulturház dísztermében

hetven éves vezérünk és minden iparosmozgalmi tevékenységében minket jó utra vezérő mesterünk,

REINHART GYULA ur

ősi céhbéli szokások szerint, amint az előírva nagyon, mindennemű kézművesipari iparág díszmesterévé fog avatattani.

Reinhart Gyula urnak sokszorosan díszmesterévé, avagy más szóval a Mesterek Mesterévé való felavattatása után este 9 órai kezdettel

ugyancsak az Arad-i Iparos Kulturház dísztermében díszmesteravató lakomát tartunk, amelyre Érdemes Cimmet hasonlóképpen meghívjuk.

Közöljük az Érdemes Olvasóval, hogy a mesteravatási ünnepen, mint avató atyamesterek és mint funkcionárius mesterek, az arad-i iparosság színe-java vonul fel közöljük, hogy ott lesznek a mi ünnepünkön, valamint az ünnepséget követő céhbéli szokások szerint való díszmesteravatási lakomán Arad-megye és a város magisztrátusának és más hatóságainak vezetői és fejei, valamint az iparos társadalom más városokból való érdemes vezetői, miért is ezen mi nagy ünnepünket az Érdemes Cim számunkra megtisztelő megjelenésével kitüntetni méltóztassék.

Az iparostársadalom sokszáz éves céhbéli multjához való szoros odatarozandósága mellett és a város iparosmesterei egytáborba sorakozásának demonstrációjául rendeztetik az arad-i iparos ünnep, amikor is nem egyedül a mi vezérünknek, Reinhart Gyula urnak adatik tisztességtétel, hanem bebizonyítottatik, hogy a maga iparos mivoltára joggal lehet büszke mindennemű ezen szép országban becsületes kétkézi munkával dolgozó iparosmester.

Isten áldja a tisztas ipart!

A céhbéli díszmesteravató, valamint az utána következő lakomát előkészítő bizottság.

Az az ünnepség, amelyet Reinhart Gyula díszmesterré avatásakor rendeznek, egyben tanubizonyossága az iparosság összetartásának is. Jele és bizonyossága ez annak, hogy egy osztály, amely egy ember tiszteletére ilyen megmozdulást tud megvalósítani, kellő öntudattal rendelkezik ahhoz, hogy egy táborba tömörüljön, egymást segítse és támogassa, amikor létkérdései megoldásáról és érdekei megvédéséről van szó.

Kilencvenmillió lei

jutott Romániára a volt Osztrák-Magyar Bank likvidálásánál

Bucuresti-ből jelentik: Lazeanu pénzügyi államtitkár tárgyalásainak eredményeképpen megtörtént a volt Osztrák-Magyar Bank vagyonának szétosztása. Az államtitkár Bécsben most végleg rendezte az ügyet és

a likvidálás eredményeképpen Romániára 2 millió 700.000 schilling, azaz körülbelül 90 millió lei jutott.

Az összeget nem utalták ki készpénzben, hanem folyószámlát nyitottak az Osztrák Nemzeti Banknál. Ezt az összeget az Ausztriából érkező áruk értékének kiegyenlítésére használják fel, míg a megfelelő összeget leiben a Banca Nationala rendelkezésére bocsátják. Ez a bevétel nem szerepelt a költségvetésben és ezért a kormány elhatározta, hogy a váratlan jövedelmet a nyugdíjpénztárnak adja át.

Hivatalos körökben megállapítják, hogy a most kapott összeg csak a volt Osztrák-Magyar Bank ausztriai vagyonának likvidálásából származik, a magyarországi vagyon likvidálása csak ezután következik be és annak megfelelő részét is kiutalják az utódállamoknak.

50 fokos hőség Bucuresti-ben

A domboldali uccákban lefelé folynak a megolvadt aszfaltjárdák

Bucuresti-ből jelentik: A fővárosban és az egész okirályságban tovább tart a már szinte elviselhetetlen hőség. Bucuresti-ben a napon 54 fokot, árnyékban 49 fokot mutatott a hőmérő. Az uccákat burkoló aszfalt megolvadt, a meredek, domboldali uccákban valóságos lefelé folyik. A közönség a gyalogjárók szélére levő keramitkockákon lépdel, mivel különösen a hölgyek magas sarka belesüllyed az aszfaltba. Pénteken három embert szállítottak napszúrással a kórházba.

CENTRAL 5, 7 $\frac{1}{2}$, és 9 $\frac{1}{2}$ órakor

A legszebb opera részleteket éneklő LAWRENCE TIBBETT a mindenki által ismert világhírű baritonista a

METROPOLITAN

filmben, melyben sok humor, szerelem van.

CORSO 3, 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor

A legkedvesebb gyermekstárok főszereplésével Jackie Cooper és Thomas Meighan

A csirkefogó

az ifjúság, felnőttek, mindenki filmje.

SELECT 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor

Hugh Walpole legnépszerűbb regényéből készült a METRO egyik legérdekesebb filmje, a

VANESSA,

melynek főszerepét Helen Hayes, az „amerikai Elisabeth Bergner” alakítja. Többi főszereplők: Robert Montgomery, Lewis Stone, Otto Kruger.

Paál Jób vasárnapi cipotja:

A „Szent hazugság”

Beszélgetés Genia Dascal bécsi operaénekesnővel, akit vendégül hívott meg indiai tündérpalotájába a haiderabi maharadzsza és akinek fiúját most rendezni Amerikában Ernst Lubitsch

Stubnyafüzdő. Az a szép és mindig elegáns szőke asszony, aki barna foltokkal tarkított és Pipszi névre hallgató japán gin-jével ott van minden délután a Grand Hotel előtt az ötórás tánc idején és akinek shortja a Riviéra divatját árulja el, igazában akkor yonta magára az érdeklődésemet, amikor észrevettem, hogy korán reggel — ilyenkor alszanak még Stubnyafüzdő vendégei, különösen akkor, ha a szombati reunionok erősen a vasárnapra nyúlnak — elbujik a parkban és töltőtollával egymás után írja tele az árkusokat. Titkos írónőnek tartottam az első pillanatban, amikor azonban tegnap önkénytelenül is tanuja voltam annak, hogy rádió érkeztet amerikai telegramot kézbesített számára a portás, kerestem az alkalmat — és ha ezt keresem, hát meg is találom — hogy megismerjem.

A szép és elegáns szőke asszony az ura nevében van bejelentve a stubnyafüzdői hotelben, a férje: orvos Túrőcszentmártonban, tegnap utazott el, önagyságát azonban nem a férje nevében hirdeti a bécsi Stadttheater plakátja. Itt ez a neve: *Genia Dascal* és ez a név törvénytelenül is megilleti őt, mert a művészről, akiről szó esik alább tudósításomban, Dascal Hermann cluj-i birtokos leánya. A kontinens koncertdobogóin aratott sikereit után most szerződtette őt tagjai sorába a bécsi színház és ősszel a Denevér Adél-jában fog debütálni. En azonban most nem erről szeretnék írni, hanem arról az amerikai telegramról, amely közölte vele, hogy „Szent hazugság” című filmjének felvételei már javában folynak és a baseli Vogel-Verlag utján Amerika elfogadta második filmjét is. Ennek a címe: „Az új hit”.

Lubitsch Ernő rendezte Genia Dascal drámáját Amerikában és az Újvilág egyik leg-híresebb dramaturgia. Abel készítette el a scénáriumot.

A cluj-i kuriától — a világhírnévig

Olvastam a szerződését és elolvastam a drámájának első íveit. Nem kell boszorkányság hozzá, hogy a riporter megállapítsa: Amerika egy új tehetséget fedezett fel az öreg Európában és a riporternek most már csak egy feladata marad: rekonstruálni az utat, amely az öreg Dascal cluj-i kuriájától a túrőcszentmártoni doktor csöndes rendelésén át Genia Dascal-hal a világhírnévig elvezet...

Nagy Lajos király hitvese építtette — hír szerint — azt az öreg házat, amelynek helyén a stubnyafüzdői Grand Hotel áll és megkopott irások a körmöcbányai levéltárban mesélik el, hogy „udvar”-nak hívták már Pázmány Péter idején is azt a széles térséget, ahol délutánonként ma a jazz szakszofonja ordít és ahol egykoron a Zrinyi-féle összeesküvés résztvevői tanácskoztak. Tangót táncolnak itt és english valszt és Genia Dascal itt meséli nekem:

— Hét esztendő voltam, amikor egy jótékony célú koncerten először énekeltem odahaza Cluj-on. Azt írta akkor rólam az Ellen-zék: „Ennek a kisleánynak a nevét jó lesz megjegyezni, mert hallunk még róla...” Tizen-negy esztendő koromban egy Kleh nevű karmester — ma a cluj-i operánál működik — hangversenykörútra vitt. Azután Pfeiffer tanár, Hevesi Piroska férje tanított énekelni. Tizen-nyolc éves koromban kerültem fel Bécsbe, ahol Franz Steiner és Ignaz Körner oktattak. Tulajdonképpen Heger, a Staatsoper első karmestere — ma a berlini opera igazgatója — fedezett fel, de Hubay is nagy jövőt jósolt nekem. Bécsből indultam el első nagyobb hangversenykörútamra, amelynek egyes állomásai a nagyobb német városok voltak. Énekeltem Ro-

mániában, Magyarországon, Ausztriában és Csehszlovákiában is. Tavaly Pöstyénben rendeztek velem egy koncertet a haiderabi maharadzsza számára és két héttel előbb vendég voltam. A haiderabi maharadzsza, aki nagy tisztelőm, meghívott Indiába is és a most következő szezonban — új szerződésemet ezt lehetővé teszi — Nissan Young Salabar elősége vendége leszek Indiában. Egyébként új szerződésemet a bécsi Stadttheaterhez köt, itt klasszikus operettekben lépek fel és alkalmassint a Denevér-ben debütálok.

— És a film?

Nevetve feleli:

— Kora gyermekkorom óta írok. Egypár novellám már meg is jelent nyomtatásban. Voltaképpen azonban magam se gondoltam soha, hogy mint író csináljak karriert. Tavaly télen történt, hogy Bécsben az Európa-kávéházban egy társasággal voltam együtt. Az asztalomnál ültek: dr. Römer, egy ismert németországi karmester, Kende, egy fiatal magyar komponista és doktor Hirschberg, a baseli Vogel-Verlag bécsi megbízottja. Doktor Hirschberg elmesélte, hogy hónapok óta keresnek Amerika számára egy filmkéziratot. A téma adva volt, de egyetlen író se tudta a témát feldolgozni úgy, hogy azt Amerika elfogadhassa volna. Megkérdeztem: mi is a téma. Doktor Hirschberg elmesélte nekem.

— Érdekes probléma: évtizedek óta foglalkoztatja az irodalmat. Férj és feleség ideális házasságban élnek együtt. Mind a kettőn rajongva vágnak gyermekáldás után. Ezt a vágyat azonban nem érhetik el és ennek oka: a férj. Az asszony mégis anya lesz, csak hogy gyermekének nem a férj az apja. Csalás-e ez

és vajon olyan bűn, amire nincsen feloldás? Ezt a problémát kellene megoldani. Én elmondottam a magam megoldását és doktor Hirschberg ott, a bécsi Európa-kávéházban lekötötte nálam a darabot. Másnap hozzáfogtam a feldolgozáshoz, hamarosan elkészültem vele és Amerika megvette a kéziratomat. A darabnak ez a címe: „A szent hazugság”. Én, mint író és ugyis mint asszony megértem azt a nőt, aki az anyaságért bűnre és hazugságra képes, de — a társadalom az anya lépését bűnnek fogja tartani mindig és a darabom se másíthatja meg a társadalom véleményét. Nálam nincsen hápp-end, ami Amerika szempontjából forradalmi lépés, az anya, miután elérte életének célját és megszülte gyermekét, maga választja megoldásnak a halált, de — tisztán és szelplőtelenül megy a halálba. Szerelme változatlan marad: férje irányában mindvégig és én nem tartom bűnnek azt a lépést, amit — szerelem nélkül — elkövetett...

„Hogyan élne a világ...?”

— Én nemcsak felépítettem a problémát, de a legapróbb részleteiben ki is dolgoztam és meg is oldottam, a részletekről, sajnos, nem beszélhetek, mert kiadómmal való szerződés nem engedi meg, hogy részleteket áruljak el. Ugyanígy nem mesélhetek sokat újabb darabomról sem, amelyet már elfogadtak, le is előlegeztek, de amelyen most dolgozom reggel-entekint itt, a stubnyai parkban. Ennek a darabomnak a címe: „Az új hit” és ez a darab utópisztikus, súlyos kompozíció lesz. Arról szól: *hogyan élne a világ, ha eltűnnének a vallások és az emberek, északon és délen, a völgyekben és a meredek hegycsúcsokon csupán egyetlen hitet vallanának.* Azt hiszem, hogy a jövő hétre befejezhetem ezt a darabomat is és — hozzáfoghatok a harmadikhoz, amelynek témája már hetek óta él bennem.

Nem fér kétség hozzá, hogy Genia Dascal mindkét témája teljes írói kíván. Mindkét téma súlyos probléma, de éreznem kell, hogy ez a szép szőke asszony, aki nagyszerűen táncol, remekül ugrik fejest a stubnyai strand medencéjébe, elegáns mindig és a hangja kitűnő: mint író is megállja helyét. Igaza volt az Ellen-zéknek Cluj-on — nem is olyan régen — ezt a nevet meg kell jegyeznünk magunknak, mert: még hallani fogunk róla...

Hatalmas tűz pusztít Curtici-on

Az arad-i tűzoltóság segítségét kérték — Éjfélkor indult az arad-i segédcsoport — Gyújtogatás gyanújával letartóztattak egy gazdát

Vizhiány akadályozza az oltást

Izgalmas órákat élt át szombaton este, illetve a szombatról vasárnapra virradó éjszaka az arad-megyei Curtici község lakossága. Valamivel 11 óra előtt a község egyik gazdálkodójának háza mellett levő buzaraktár — eddig még ismeretlen okok miatt — kigyulladt. A tüzet csak későn vették észre, akkor, amikor már a raktár lángokban állott.

A lángok csakhamar áttértek az udvaron felhalmozott szalmára is, amely hatalmas lánggal kezdett égni. Két vagon buza szalmája volt az udvaron felhalmozva és ennek lángkapása érthető izgalmat okozott.

A megrémült házbéliek természetesen azonnal segítségül hívták a szomszédokat. Értésítették a fenyegető veszélyről a községvezetőt, ahonnan rövidesen kivonult a helybeli tűzoltóság és hozzájárult az oltáshoz. Ez azonban ekkor már szinte leküzdhetetlen akadályokba ütközött.

A tüzhez szinte az egész falu kivonult, a félrevert harangok almkiből riasztották fel embereket, akik ágyukból felkelve, sietve kapták magukra ruháikat és rohantak a tűz színhelyére. Amikor látták, hogy a tűz tovább terjed és a szomszédos házak, esetleg egész uccasorok is a lángok martalékául eshetnek, telefonon felhívták az arad-i tűzoltóságot és ennek segítségét kérték. A tűzoltók engedélyt kértek a város elhagyására dr. Groza Ioan megyei prefektustól, majd pedig néhány perccel elől kirohottak Curtici-ra, ahol megkezdtek az oltási munkálatokat és min-

denekelőtt arra törekedtek, hogy a tüzet szigeteljék és terjedését megakadályozzák.

Az arad-i tűzoltókat a tüzről a curtici-i csendőrség értesítette és ennek az értesítésnek alapján a tűzoltók Valache kapitány, tűzoltóparancsnok vezetésével rohogtak ki Curtici-ra és megkezdtek Don Ilie házában udvarában a tüz eloltását. Tekintettel a súlyos helyzetre, mindkét tűzoltó-autó kiment Curtici-ra.

A község lakossága természetesen attól tartott, hogy a szalmakazlak lángja átcsap a szomszédos épületekre is és ezért mindenképp elől a tüz elszigetelésére törekedtek. Ez az arad-i tűzoltók segítségével sikerült is. Az eddigi megállapítások szerint több mint ötven kocsi szalma égett el, de a kár ennél minden valószínűség szerint nagyobb lesz, mert éjszaka félkettőkor, amikor Curtici-val telefonon beszélgettünk, a tüzet még nem sikerült eloltani. A veszély azonban elhárult és újabb veszély csak akkor léphet fel, ha szél keletkezik és ennek következtében a házak is meggyulladnak. A tűzoltóságnak nagy nehézségeket okoz a vízhiány.

A csendőrség a tüzeset ügyében bevezette a vizsgálatot és már egy őrizetbevett eszközölt is. Egyelőre még természetesen nem lehet megállapítani, hogy a tüzet valóban az őrizetbevett ember okozta-e vagy sem.

Haragszomrád

Irta: Stella Adorján

(Férj és feleség a terraszon ülnek ebéd után. Csendes vita feketekávé mellett.)

FELESÉG: Fiam, egy kis bucsuösszejevetelt kell rendeznünk, mielőtt felszedjük a szőnyegeket.

FÉRJ: Igazad van. A szőnyegeknek is jobb, ha nyári álmuk előtt egy kicsit kiegészítik őket.

FELESÉG: Ne félj, nem adok vacsorát hiszen már vége a szezonnak. Mindössze tíz-tizenkét embert hívok meg.

FÉRJ: Jól van, fiam.

FELESÉG (gunyosan): Köszönöm, hogy bejegyezel! Jobb volna, ha segítenél a vendéglista összeállításán.

FÉRJ: Teljesen reád bízom.

FELESÉG: Kényelmes álláspont. Sajnos, sok bizonytalom akad.

FÉRJ: Miért?

FELESÉG: A haragok miatt. Nem akarok úgy járni, mint Lenke, akinek a legutóbbi vacsoráján összesen tizenhat komoly haragot számláltak össze. Nem volt egyetlen ember a társaságban, aki nek ne lett volna legalább két-három haragosa.

FÉRJ (a vállát vonja): Erről nem tehetek. Elég hiba, hogy az emberek nem közlik hivatalosan az ismerőseikkel: „Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy Kovács István ural és nejevel Violával a mai naptól kezdve haragot tartok. Kérem további intézkedésig bennünket együtt meg nem invitálni!”

FELESÉG: Milyen egyszerű volna! Szerettem volna Péteréket meghívni, de sajnos, Ilonának már szóltam és mint tudod, Péter nagyon haragszik Ilonára, amióta azt a pletykát terjesztette a feleségéről. Sajnos, a pletyka igaz volt és ilyenkor megsértődnek. Mancit nem hívhatom Klári miatt. Viszont Violát is ki kell hagynom, mert meghívtam Dezsőt, Viola volt vőlegényét, akivel szakítottak.

FÉRJ: Nem baj, hívd meg Elemért és a feleségét, nekik ugyanis régen tartozunk revánssal.

FELESÉG: Azt nem lehet Julis miatt.

FÉRJ: Ki az a Julis?

FELESÉG: Már azt sem tudod? A mama szőlőjében, aki nálunk szokott kisegíteni nagyobb összejövetelnél. Ha nem tudnád két évvel ezelőtt Julis Eleméréknél szolgált és egészségesen, de botrányok között elbocsátott, mert Elemér egyházban állítólag összetévesztette a cselédszobát a hálószobával. Képzelted, milyen kellemetlen lenne nekik viszontlátni Julist.

FÉRJ: Hozass más kisegítőt!

FELESÉG: Inkább más vendéget. Julis remekül tud felszolgálni. (Sóhaj.) Milyen nehezen tudok egy tisztemélyes vacsorát összehozni! Példátlan, hogy az emberek nem tudnak megférni egymással!

FÉRJ (némi éllel): Még szerencse, hogy te mindenivel meg tudsz férni!

FELESÉG: Hiába gunyolódsz, nem is szoktam veszekedni senkivel. Olga, az más, azok után, ahogyan velem viselkedett, beláthatod, hogy az én házamba nem teheti be többé a lábát és oda sem megyek el, ahová őt hívják.

FÉRJ: Na látod! Képzelted, hány közös barátjátoknak okoz ez gondot. Terivel kibékültél?

FELESÉG: Nem haragszom Terire, nem tartom rá érdemesnek, hogy bármilyen érzelmeimmel kitüntessem. Aki arra képes, hogy titokban lekopiroztassa a kosztümömet...

FÉRJ: Ugyan ne tréfáld. Tegnap végigsétáltam a Váci-uccán. Harminc nő viselt pontosan olyan sűrű kosztümöt, mint te és mint Teri... Marianne pontosan úgy festett Teri mellett, mintha ikrek lennének.

FELESÉG: Marianne-ról pláne megvan a véleményem! Ha ezek után ő nem azonosítja magát velem és még szóba áll Terivel, hát én vele az életben nem beszélek. Már is felhívom Violát és ki jelentem, vagy Mariannét hívja meg a vasárnapi garden-partira, vagy bennünket.

FÉRJ: Miután már őt is meghívta, bennünket is, bajos lesz visszavonni bármelyik meghívást.

FELESÉG: Akkor pedig nem megyünk el!

FÉRJ: Én elmegyek!

FELESÉG: Azt szeretném látni! Az életben nem beszélek többé veled!

FÉRJ (örömmel): Ez nagyszerű! Azon a címen, hogy mi vagyunk haragban, le lehetne mondani a szezonzáró vacsoránkat!

AZ AUTOMOBIL

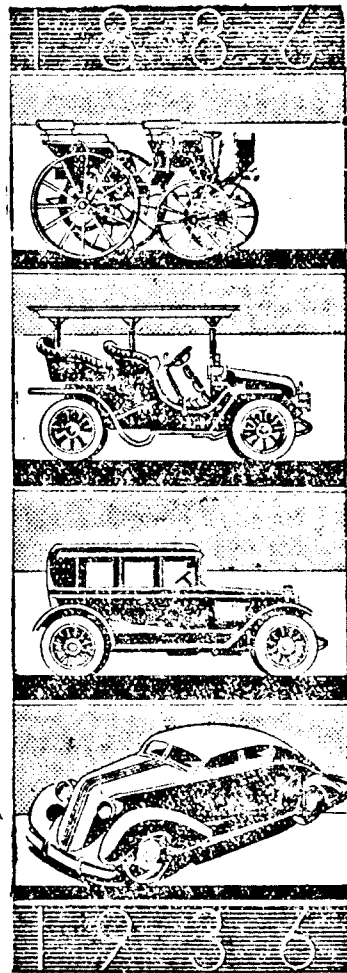
utolsó 10 év alatti fejlődése az üzemanyagban is változást hozott: feltaláltak

ANTIDETONÁNS BENZINT

AZ ETHYL KÉK BENZIN, az „Unirea” finomító antide-tonáns üzemanyaga EMELI GÉPÉNEK TELJESÍ-TŐKÉPESÉGÉT ÉS A MOTOR HOSSZABB ÉLETTARTAMÁT BIZTOSÍTJA.

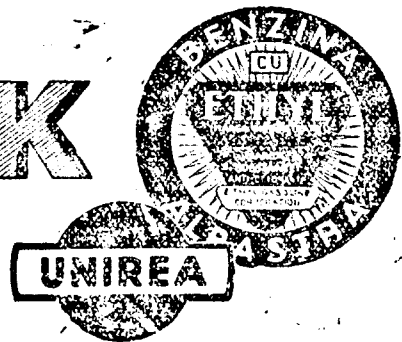
Ha azt akarja, hogy jobb teljesítményt érjen el, úgy tartányában Ethyl kék benzinnel kell lennie, az Unirea finomító antide-tonáns üzemanyagának. Noha literenként valamivel magasabb árat fog fizetni (az Ethyl kék benzin 50 banival drágább) mégis ezen üzemanyag révén, amelynek kiváló a minősége, megtakarítást fog elérni, mert TOBB KILOMÉTERT TESZ MEG LITERENKÉNT. Tehát ne habozzon: használjon jobb benzint, amellel még takarékoskodik is.

ÉRDEKELT ÖNT az Ethyl Kék Benzin tudományos értéke? Kérje az „Unirea” bármelyik tankállomásán illusztrált füzetünket, vagy írjon az „Unirea” társaságnak, Strada General Berthelot No. 90, București.

ETHYL KÉK BENZIN

1936 ÜZEMANYAGA

„Ezen a már nem szokatlan uton...”

Kétszáz házasulandó férfit fosztott ki apróhirdetés segítségével egy francia szélhámospár

Szépség, gazdagság, üzleti szellem... akár a mesében!

Párisból jelentik: A szélhámosságok számtalan módja között is méltán feltűnést kelt az a trükk, amellyel egy francia nő és férfi fosztotta ki léprecsalt áldozatait.

A szélhámospár működése mindenekelőtt abból állott, hogy szorgalmasan tanulmányozták a házassági apróhirdetéseket. Azokat a hirdetéseket, amelyek megfeleltek céljaiknak, kivágták és a nő — Georgette Bouvret — válaszolt rájuk. Közölte, hogy maga is férjet keres, mert megunta az egyedüllétet, noha gazdag és független. Némi óvatosságot árult el az első levélben, sejtetni engedte,

fél a házasságszédeltől

és ezért szeretné a helyszínen megismerni a házasulandó férfi családi és anyagi körülményeit. Csak vidéki hirdető kapták meg az ilyen tartalmu levelet és a hirdető férfi boldogan ajánlotta fel, hogy a hölgy látogassa meg őt otthonában. A hölgy meg is érkezett gyönyörű autóján, egyenruhás soffőrrel, elegáns öltözékben. Fellépése rendkívül megnyerő és közvetlen volt, a beszélgetés első perceiben véletlenül kinyitotta táskáját és a boldog férjelölt meglepetve látta, hogy ezerfrankosok tömkelegei vannak a táskában.

A férfi ekkor a jövődjéről gondosságával figyelmeztette szép partnerejét, hogy a legnagyobb könnyelműség ennyi pénzt magá-

val hordani. A nő erre szegyenkező mosollyal válaszolta, hogy utazását egy kitűnő üzlet lebonyolításával kapcsolta egybe és az összeget még ma le kell fizetnie egy közjegyzőnél. A férfi el volt ragadtatva, hogy a szép nő ilyen kiváló üzleti szellemmel rendelkezik, egyéb elbájoló tulajdonságain kívül.

Aztán következett a kellemetlenség a hölgy táskáját ellopták a benne levő hatalmas összeggel együtt. A hölgy kétségbe volt esve, a hölgy nyomban feljelentést tett a rendőrségen és megtört szívvél panaszkodott, hogy nem is annyira a pénz elvesztése hántja, mint az, hogy el kell szalasztania a kitűnő üzletet. A házasulandó férfi nyomban kifejezte készségét, hogy

előlegezi a szükséges összeget

és a lovagi szolgálatot a hölgy kimondhatatlanul gyengéd szempillantással nyugtázta. Elmentek a házhoz, amelyben a közjegyző lakott, — a hölgy felment az irodába, a férfi a kapuban várt, de

hiába várt.

A hölgy nem tért többé vissza. A hölgy egy mellékkijáraton eltávozott, ahol már várt rá az autóval a soffőrnek öltözött bűntárs a hölgy táskájával együtt.

A párisi rendőrség most hosszas nyomozás után letartóztatta a két szélhámost.

HIREK

Egy kislány utnak indul...

Egy arad-i kislány pár nappal ezelőtt utnak indult. Nem kísérték ki szerető rokonok az arad-i állomásra és nem tették fel féltő gonddal csomagjaival együtt a vonatra, mint az más 12 éves gyermeknél szokás. Ezt a kislányt néhány jószívű idegen vitte ki a pályaudvarra és egy könnyes, kopott gyermeket vitt a robogó vonat Budapest felé. Egy gyermeket, akitől a sors mindent elrabolt, amit csak lehetett, a gondtalan, nevető gyermekkort, apát, anyát, mindent.

Hehs Márton 12 éves árvája indult el új jövője felé. Apja nyomorogva halt meg, édesanyja az elmegyógyintézet betegágyán adta vissza sokat szenvedett lelkét és két gyermeke árván, támogató nélkül maradt. A nagyobbik leány már szülei életében megsínylette, hogy Hehs Márton, aki valaha nagy vagyonnal rendelkezett, tönkrement. A 12 éves kislány havi százhusz leírt hordta egy családnak az ebédet és ezt a pénzt lelkiismeretesen beszolgáltatta szüleinek, hogy a maga részéről is hozzájárulhasson a család fenntartásához. Korán meg kellett ismerkednie a nincstelenséggel, neki már nem jutott a vagyonból, amelynek nagyrésze a kártyaasztalon, másik része pedig szerencsétlen vállalkozásokban uszott el. Neki a szerény, külvárosi egyszobás lakás jutott, a napos, gondtalan levegőjü leányszoba helyett.

És egy napon bekövetkezett a kettős tragédia, atyja meghalt, édesanyja idegbeteg lett és kis testvérevel együtt árva lett. Még láttuk a temetésén, amikor féltő gonddal támogatta és vigasztalta testvérét, aztán eltűnt szem elől, jószívű emberek vették ideiglenesen pártfogásukba. A tragédia híre eljutott Budapestre, Csorba Béláné, az arad-i származású uriaszszonyhoz, akinek leánya — mint ismeretes — egy milliórdos indiai maharadzsza felesége, másik leánya neves énekesnő lett. Csorba Béláné még abból az időből ismerte a Hehs-családot, amikor náluk nem volt mindennapos látogató az éhség és gond. És az uriaszszony szíve megszólt. Arad-ra írt és közölte, hogy a 12 éves leánykát örökre fogadja és egzisztenciát biztosít számára.

Egy arad-i kislány elindult. Vitte a robogó vonat sorsa felé. Elvesztette azokat, akik a legdrágábbak voltak számára, de a végállomáson szerető szívek várják. Nem adhatják vissza a leánykának, amit elvesztett, nem varázsolhatják már vissza életébe az illúziót, de talán sikerül egy kis derűt, egy kis hitet és egy kis bizalmat ajándékozni ennek a gyermeknek, akitől oly sokat vett el a könyörtelen sors.

(—rosi.)

— **MÉG NAGYOBB MELEG!** Száraz idő, a hőség fokozása, mérsékelt déli, délnyugati szél.

— **Maria özvegy anyakirályné születésnapja.** Bucuresti-ből jelentik: Julius 22-én, szerdán délután 10 órakor hálaadó istentisztelet lesz a Sfânt Patriachi templomban Maria özvegy anyakirályné születésnapja alkalmából. Ezen a napon különben az ország valamennyi templomában a hatóságok vezetőinek részvételével Te Deum-ot tartanak.

— **Hétfőn hivatalos ünnep.** Bucuresti-ből jelentik: A munkügyi minisztérium közlése szerint július 20-án, hétfőn — hivatalos ünnep lévén — a közhivatalok nem dolgoznak. A közhivatalokban csak kedden délután veszik fel újra a munkát.

— **Mezőgazdasági társulat a királyi birtokon.** Bucuresti-ből jelentik: Őfelsége II. Carol király rendelete alapján a közeljövőben a manastireni királyi uradalomban mezőgazdasági társulatot alakítanak, amelynek célja közös gazdálkodás lesz és a társulat a mezőgazdasági termékeket közösen értékesíti. Az intézmény az első ilyen társulás lesz az országban.

— **A kenti herceg látogatása Vilmos excsászárnál.** Doornból jelentik: Politikai körökben nagy feltűnést keltett, hogy a nagybeteg Vilmos német excsászárnak az utóbbi napokban igen előkelő látogatói voltak. Néhány nap előtt az excsászárt a kenti herceg és a belga trónörökös látogatták meg. Politikai körökben a látogatások élénk találgatásokra adnak okot.

— **Stalin és Trockij kibékültek.** Londonból jelentik: A „Daily Mail” értesülése szerint Stalin és Trockij kibékültek egymással. A békét Bucharin az „Izvestia” főszerkesztője közvetítette. (Rador.)

— **Ady Lajost szanatóriumba szállították.** Budapestről jelentik, hogy Ady Lajost szombaton délután a Hárshgyi szanatóriumba szállították és ott fogják kezelni. Állapota változatlan, de orvosai biznak a felgyógyulásában.

— **Olasz hajók a constanta-i kikötőben.** Constanta-ból jelentik: A kikötőbe a napokban több hatalmas tankhajó futott be, ami a szankciók megszüntetésének következménye. Az exportcégek további olasz hajók érkezését várják és remélik, hogy Olaszországgal a kereskedelmi összeköttetés ismét fellendül.

— **90 millió lei értékű dohányt rendelt Németország.** Bucuresti-ből jelentik: A „Capitala” jelentése szerint nagymennyiségű romániai dohány exportja történik meg a napokban Németországba. Egy németországi nagy exportcég 90 millió leiért dohányt vásárolt, amelyből Németországban szivarokat fognak készíteni.

— **Ég Moszkva szegény-negyede.** Moszkvából jelentik: Hatalmas tűz tört ki pénteken egyik fogyasztási szövetkezet telepén. A lángok átterjedtek a Kronaka filmstudio épületeire és a szegénylaka negyed házaira is. A tűzoltóság eddig nem tudta lokalizálni a veszedelmet és a lángok még most is terjednek. A kár már eddig is mérhetetlen és valószínűleg több halálos áldozat is lesz.

Új nagyhatalom — a rádió

Érdekes statisztika készült el most a rádiófelvevő készülékekkel kapcsolatban. Eszerint 1935. végén az egész világon 55,188.000 rádiókészülék működött. Ha átlag egy-egy rádiókészülék hallgatóinak számát négy személyre vesszük, ez annyit jelent, hogy naponta átlagosan 224 millió ember hallgat rádiót. Erre az óriási tömegre gyakorolnak naponta hatást és befolyást a rádióleadó állomások. Tévedés azt hinni, hogy a rádió iránti érdeklődés csökkenőben van: ellenkezően, 1935. folyamán kereken 3 millió 644.824 új rádiókészüléket szereltek fel, ami az előbbi évhez képest 12,5 százalék szaporulatot jelent!

— **Autókatasztrófa Bucuresti-ben.** Bucuresti-ből jelentik: A Marasti bulevardon tegnap súlyos autóbusszserencsétlenség történt. A 2. számú vonalon egy teljes sebességgel haladó autóbussz felborult és Szabó Péter, valamint Manole Ioana utasok súlyosan megsebesültek. A sofőrt letartóztatták.

— **Eljegyzés.** Micsinyei és beniczei Beniczky Sári (Eger) és futásfalvi dr. Balás Guidó (Arad) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

Berlini Olimpiászra

még néhány 3 helyre szóló „Pass” megszerezhető 3294
Europa (Sándor) menetjegyirodában

— **Házasság.** Hedvich Jolika és dr. Gyurcsó Endre folyó hó 11-én Szegeden a fogadalmi templomban házasságot kötöttek.

— **Arad-megyei fiatalember külföldi sikere.** Codrean Nicolae, Codrean siclau-i plébános fia a pisai egyetemen kitüntetéssel tette le az állatorvosi doktorátust.

— **Nyáron is a legkellemesebb, legolcsóbb szórakozás a hűvös moziban és kerthelyiségben van.** Kevés pénzért mindent nyújt.

Vasárnapi kocavadások

— **Látod, ez az én találmányom.** A kutyám megérzi a vadat, rárohan, úgy, hogy nekem csak a ravaszt kell meghuznom és kész!

MARTONFFY és PURCSILAJOS

combinált jazz-zenekara ma mutatkozik be a „GAMBRINUS” kerthelyiségében.

— **Július 28-án lesz a Cagero-ügy főtárgyalása.** Bucuresti-ből jelentik: Az ilfov-i törvényszék a Cagero-ügy főtárgyalását július 28-ra tűzte ki.

— **Bécsben elfogták a magyar betörőkirályt.** Bécsből jelentik, hogy Endesz magyar betörőkirályt zsebtolvajlás közben tetten érték és letartóztatták. Endesz legutóbb Csehszlovákiában operált, de itt is elfogták és most szabadult ki a fogságból.

— **Atlétikai viadatok Budapesten.** Budapestről jelentik: Ma kétnapos nemzetközi atlétikai viadatok kezdődtek meg Budapesten. A legszebb szám a 100 méteres síkfutás volt, amelyben Kovács 10.05 másodpercet futva, maga mögött hagyta Frangudist, a görögök olimpiai reménységét. Kitűnő volt Vértési Katalin is, aki 12.5 másodperccel országos rekordot futott a 80 méteres gátfutásban. Várszegi a gerelyben 67.94 méteres dobással maga mögött hagyta összes ellenfeleit. A Magyar Uszószövetség versenyén Csik két bajnokságot szerzett. A 200 méteres gyorsúszásban Csik volt az első 2 p. 14.8 mp. idővel, míg a 100 méteres mellúszásban ugyancsak első volt 1 p. 13.8 mp. idővel.

— **Halálozás.** Lovas Károlyné szül. Gászó Rozália 68-ik és boldog házasságának 33-ik évében hosszas szenvedés után f. hó 17-én elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Str. Oituz 111. számú gyászházából, ahonnan az alsótemetőbe fogjuk nyugalomra helyezni.

Legolcsóbban nyaral

MONEASA f ü r d ő n,
KAUFMANN pansióban.

— **Ismert arad-i orvos izgalmas életmentése a Muresben.** Izgalmas életmentési kalandban volt része ma délután 1 óra körül dr. Pécsi Zoltán ismert arad-i orvosnak. Pécsi dr. egy arad-i törvényszéki bíró társaságában volt, amikor a Neptun-fürdő utolsó szakasza közelében egy kétségbeesetten vergődő fiatal leányra lett figyelmes. Az orvos habozás nélkül azonnal a fuldokló leány segítségére sietett és sikerült a Mures hajósegylet előtt a partra uszni vele. A fiatal leány, aki M. arad-i fűszerkereskedő gyermeke, amikor magához tért, elmondta, hogy a szabad Mures-on uszott a Neptun-fürdő mellett, nem tudta elfogni a lépcső korlátját, a víz elsodorta. Ereje már kezdte elhagyni, amikor Pécsi dr., aki véletlen a közelben tartózkodott, önfeláldozó módon megmentette. Ez az eset egyébként — mint köztudomású — nem első életmentése dr. Pécsinek, aki minden évben több fuldoklót kiment a Mures vizéből.

— **A vér fejrissítése céljából — kiváltkép középkori férfiaknak és nőknek — ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni.** Világszerte rendelik az orvosok a valódi Ferenc József viz használatát, mert ez szabályozza a bélműködést, előmozdítja a gyomoremésztést, fokozza az anyagcserét, javítja a vérkeringést, megnyugtató az idegeket, egészséges álmot hoz és ezáltal új élet-erőt teremt.

— **Tovább tart az Astra-sztrájk.** Az Astragyár sztrájkja ügyében ma is folytak tárgyalások, anélkül azonban, hogy eredményre vezettek volna. Így tehát a sztrájk tovább tart. A munkások elhatározták, hogy a helyzetet a Városligetben levő helyiségükben vitatják meg újból.

— **Dr. Pollak István belgyógyász, a párisi Charité-kórház volt externje rendelését Arad-on.** Str. Horia 8, megkezdte. 3168

— **Rendőrségi hírek.** Mancas V. alezredes ma feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki Bratianu-ucca 5. szám alatti lakásáról közel 1000 lei értékű vadásztársisznáját ellopta. — Özvegy Palatin Ferencné, Aurel Vlaicu-ut 143. sz. alatti lakásába ismeretlen tettesek átkulcsal behatoltak és 2000 lei értékben fehérneműt vittek el. — Schragner József, Grozavescu-ucca 10. szám alatti lakásában ugyancsak betörők jártak és 2000 lei értékű ruhaneműt vittek el. — A rendőrség valamennyi ügyben megindította a vizsgálatot.

Egymillió leit osztottak szét

A sorsjáték boldog nyertesei: egy asztalos, egy diák és két tisztviselő

Arad-on

Nem mindennap osztanak szét Arad-on egymillió leit, érthető tehát, ha szombat délben egy és két óra között nagy tömeg verődött össze a Bratianu-uccában és sóvárgó pillantásokkal nézte azt a jelenetet, amikor az egymillió leies főnyeremény boldog tulajdonosai átvesszik az őket megillető összegeket.

A Colectura Oficiala Cluj Olariu Ioan vezetése alatt, a Bratianu-ucca 3. szám alatt működő fiókja úgy határozott, hogy az egymillió nyereséget déli egy és két óra között fizeti ki, vagyis akkor, amikor már csökken az uccákon a forgalom. Ennek ellenére — mint említettük — nagy tömeg gyűlt össze és érthető érdeklődéssel figyelte a pénz kifizetését, illetve felvételét. Valamivel egy óra előtt érkezett meg az üzlethelyiségbe dr. Bogdan Virgil közjegyző és az osztálysorsjáték központja részéről Pantazoglu felügyelő.

Ekkor már ott volt családjával együtt az egyik boldog nyertes: Vlaicu Péter asztalos, aki a Rahovei-ucca 25. szám alatt lakik. Az asztalos eddig rendkívül rossz anyagi körülmények között élt, nehéz gondokkal küzdött és valósággal megváltásként érte most a nyereséget. Érdekes megemlíteni, hogy Vlaicu Péter ezelőtt sohasem játszott a sorsjátékon. Közvetlenül a húzás előtt este és alig valamivel zárás előtt, este 8 órakor vásárolta meg Olariu Ioan irodájában a 16.407. számú sorsjegyet. Alig tizenkét óra múlva pedig már a milliós nyeresemény tulajdonosa volt. Az egynegyed sorsjegy ellenében ma délben Olariu Ioan 220 ezer leit fizetett ki Vlaicu Péternek.

A másik boldog nyertes Grigore Alexandru sebész-diák, az altiszt iskolai hallgatója. Jelenleg nem tartózkodott otthon és ezért megbízásából édesapja, Grigore Gheorghe vette át a 220 ezer

leit. Grigore Gheorghe-val együtt a jelentős esemény örömeire Arad-ra jött Sebiş-ből az egész rokonság. Grigore Alexandru már régen játszott a sorsjátékon, de most vette meg először a 16.407-es számot.

Ezzel szemben a másik két nyertes — akik szigorú titokban kívánják tartani nevüket — már hosszú idő óta kitartóan ezzel a számmal játszott és állhatatosságuknak most meg is volt a jutalma. Ők nem is jelentek meg a nyeresemények kifizetésénél. Az egyiknek, M. B.-nek, Olariu Ioan lakásán már át is adta a 220 ezer leit. Ez jobb módú tisztviselő. A másik P. V. — szerényebb viszonyok között élő tisztviselő, aki jelenleg nem tartózkodik Arad-on és ezért a nyereséget még nem vehette át.

A legboldogabb a négy nyertes közül talán Vlaicu Péter, az asztalos. Amikor megkérdi tőle, hogy mit csinál a pénzzel, ragyogó arccal válaszol:

— Földet veszek rajta... Igen, csak földet... de valamit meghagyok még arra is, hogy kibővíthessem az asztalos üzemetem...

A többiek még nem tudják, hogy mire hsználják fel a nyereséget.

A kifizetés és a hivatalos formalitások megtörténte után a boldog nyertesek nagy kíséret mellett vendéglőbe vonultak, ahol közeledő volt tiszteltükre. A hangulat — érthető okokból — már az első pillanathban emelkedett volt és a jókedvű társaság az esti órákig együtt maradt. Vlaicu Péter, valamint a Grigore-család csak ekkor indultak hazafelé, hogy családi körben élvezzék a nyeresemény örömeit. Ha ma voltak boldog emberek Arad-on, ők azok voltak.

Hétfőn indul

az olimpiai staféta

Olimpiai világhírű

Athénből jelentik, hogy az olimpiai staféta indítás ünnepélyes keretek között történik meg hétfőn. Az Akropolisban pénteken már megtartották a próbát, amelyen jelen volt a király és a miniszterei. A görög főváros találkozó helye lett az idegen újságíróknak és fényképészeknek, akik az olimpiai staféta-indításra érkeztek.

Olaszország

Az olasz olimpiai bizottság 16 sportágból indít versenyzőket az olimpiásra és 224 főnyi csapatot küld Berlinbe. Az olaszok uszókat nem küldenek, mert teljesítményük nem éri el a nemzetközi átlagot.

Anglia

London Lord Major-ja bejelentette a Nemzetközi Olimpiai Bizottságnak, hogy 1940-re London számára hivatalosan kéri az olimpiai játékok megrendezési jogát.

Amerika

Amerika 395 aktív sportolót küld Németországba, tehát hússzal többet, mint amennyi Amerikát saját otthonában, Los-Angelesben képviselte. A hatalmas csapat a Manhattan gőzös fedélzetén utazik s ezt a fedélzetet tökéletes sportpályává képezték ki. Van rajta emeltfordulós futópálya, magas- és távolugrópálya, uszoda műugrótoronnyal, ringek, stb. Az amerikai sportemberek edzése tehát a hajón sem fog fennakadást szenvedni.

Uruguay

Uruguay a los-angelesi olimpiára összesen 1 versenyzőt küldött ki. Az idén Berlinben 80 főből álló csapattal képviselteti magát az Uruguay állam.

Spanyolország

Kelléméletlen meglepetésre ébredt a spanyol OB s vele együtt az egész spanyol sportársadalom. A kormány kijelentette, hogy a spanyol sportolók olimpiai kiküldetését egy fillérrel sem támogatja. Ez természetesen gyakorlatilag egyet jelent azzal, hogy Spanyolország nem vehet részt a berlini olimpián. M. Pi Suner, a spanyol OB elnöke azonnal beadta lemondását s példáját az OB valamennyi tagja követte. A spanyol sportolók ezért mégsem látk fel minden reményt, hogy a kormányzat elfogását még megváltoztathatják.

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20.23 és háromnegyed, London 15.36 és egynegyed, Newyork 305 és háromnegyed, Milánó 24.07 és fél, Amszterdam 208.10, Berlin 123.20, Prága 12.69, Varsó 57.70, Belgrád 700, Bucuresti 250.

— Lengyelország válogatott—Phöbus 3:1 (2:1). Varsóból jelentik: A Phöbus csapata ma megmérkőzött Lengyelország olimpiai labdarúgó-válogatottjával. A lengyel csapat 3:1 (2:1) arányban győzött.

Vakáció a levegőben

Negyven angol iskolásfiú azzal tölti idejüket, hogy megtanul repülőgépet vezetni. A norwichi városi repülőtérén ütték fel táborukat. Harold Birchall, a tábor vezetője reméli, hogy az iskola-év kezdetén mind a negyven fiú pilóta-igazolvánnyal fog visszatérni az iskolába.

— Új zenekar a Gambrinus-vendéglőben. A Hagyó József szakszerű és hozzáértő vezetése alatt álló Gambrinus-vendéglő rövid idő alatt Arad legkedveltebb nyári szórakozóhelyévé fejlődött. Ennek magyarázata az elsőrendű kiszolgáláson kívül abban rejlik, hogy a bájos, hangulatos kerthelyiség árnyas fáival, intim szeparéival a maga nemében egyedülálló Arad-on. A Gambrinus-vendéglő most kellemes meglepetéssel szolgál közönségének. Mától ugyanis az elsőrangú Mártonffy-Purcsi kombinált dzsezz-zenekar szolgáltatja a zenét. Ennek külön érdekessége, hogy Mártonffy Zoltán háromdiplomás, jó társaságból való fiatalember a zenekar karmestere. A 9 tagú zenekar nagy sikerrel mutatkozott be a vendéglő közönsége előtt.

Napvédő szemüvegek
nagy választékban 2550
GÁRDONYI szaklátszerésznél,
Mínorita-tem-
plom mellett.

— A Societate de Ajutor Mutual (Bulev. Regina Maria No. 18.) értesíti összes tagjait: (MÁV., CFR és ACsEV), akik az arad-i központi pénztárnál fizettetnek, hogy a július havi nyugdíjak a következő sorrendben lesznek kifizetve. A volt CFR- és MÁV-nyugdíjasok 21-én A—M-ig, 22-én N—Z-ig, 23-án az ACsEV-nyugdíjasok, 24-én az elmaradtak. A kifizetések d. e. 8 órától délután 7 és fél óráig a hivatalos órák alatt történnek. Az elbocsátás.

Szerencsés összeállítást

sikerült a legfigyelmesebb kísérletezések és hosszú tapasztalatok alapján a JOD KALIKLORA fogpasztába való jódbévezetése által megvalósítani. Elégge ismeretes a jódbévezetése a szervezetre: bakteriumölő, anti-arteriosklerotikus, anti-szeptikus, anti-reumatikus és fertőtlenítő tulajdonságokkal bír. Az ily módon veszélyeztetett fogak épségben tartása annál értékebb, mivel a JOD KALIKLORA fogpasztával való helyes fogápolás segítségével számunkat állandóan tiszta állapotban tarthatjuk, a foghús és fogzománc ellenállóképességét biztosítjuk és egyidejűleg olyan óvszerrel rendelkezünk, amely a szájban keletkező és a fogakat, valamint az egész szervezetet megtámadó betegségek és fertőzések ellen kiválóan alkalmas.

Egyenetlenség

Mihalache és Maniu között

Bucuresti-ből jelentik: Ugy látszik, hogy a nemzeti-parasztpártban ismét belső egyenetlenség dúl. Mihalache nagyon elégedetlen Maniu ardeal-i akciójával és különösen azzal a taktikával, amelyet a volt miniszterelnök folytat. Mihalache körlevelet intézett a megyei szervezetek vezetőihez és felkérte őket, hogy a párt hivatalos taktikájától ne térjenek el. Érdekes, hogy a körlevelet nem veszik figyelembe. Maniu vasárnap ismét beszédet fog tartani és pedig ugyanolyan szellemenben, mint az Vintul de Jos-on történt. Mihalache viszont Câmpulung-ban fog beszélni és válaszolni fog Maniu-nak.

Szétbombázott egy francia tengeralattjáró egy égő vitorlászajót

Párisból jelentik: Saint Popez kikötőben pénteken kigyulladt egy vitorlászajó. Az egyik francia tengeralattjáró legénysége élete kockáztatásával elvágtá a vitorlás tartó köteleit, nehogy a tűz a többi hajókra is áttérjedjen. A nagy szélviharban azonban nem tudták elvontatni a lángokban álló vitorlást, amelyet a hullámok mindig a part felé sodortak. Erre

a tengeralattjáró tüzérsége 15 ágyulövést adott le a vitorlásra, hogy azt elsüllyessze.

A lövések közül azonban csak három érte az égő hajót. Több lövés a parti házakat találta telpe. Az egyik pedig szétlőtte egy ház tetefét, a másik a magasfeszültségű áramvezetékét érte. Néhány a vasúti vonal és néhány lövedék a községi iskola közelében esett le.

— A nyomdászok nagyszabású kertünnepélye és műsoros táncestélye. Augusztus 16-án rendezik az arad-i nyomdászok jótékony célú nyári mulatságukat Aradul-Nou-n, a Kornett-féle vendéglő összes helyiségeiben, a Gutenberg-dalkör, valamint a „Gutenberg“ műkedvelő-gárda közreműködésével. A nagyszabású kertünnepély és műsoros táncestély iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik.

CSONGRÁDI M. KIR. ÁLL. SZT. IMRE GIMNÁZIUM FIUINTERNÁTUSA

az ország egyik legelőcsőbb fiuinternátusa. Kétholdas park közepén fekszik. Kifűző házikoszt, Állandó orvosi felügyelet. A tanulók intézeti tanárok felügyelete és segítsége mellett készülnek másnapl leckéikre. Német és francia társalgás. Egészséges sportolás. Hideg-meleg zuhanyfürdők. A tartásdíj havi 52 P., melyből külföldiek kedvezményt kapnak. Ebben az összegben bennfoglaltatik a lakás, a koszt, a mosás díja, ugyszintén az orvosi díj. SEMMIFÉLE KÜLÖNSZÁMLA NINCS! Gondoskodás történik mérsékelt díjazású, szakszerű zongora- és hegedű tanításról. Részletes tájékoztatást küld az állami gimnázium igazgatósága, Csongrád. 3259

— Miniszteri vizsgálat az Ortutay-ügyben. Csödbbejutott hadjárat az iparosintézmények ellen. Labdázta a kórházak egy haldokló arad-i asszonnyal. A zöld asztalon a gazdag csapat győz. Nagy nyereséggel dolgozik a villanygyártó Kitanítottak egy ismert arad-i urileányt. A sváb doktor esete a manikűröshölgyvel és más érdekes pletykák, valamint bőséges Társaság, Közgazdaság és Sportrovatok Kócsy Jenő pompás riportlapja: Ez Arad! ma megjelent szenzációs számában. Ara. 20 lei. Mindenütt kapható.

VENETAN

permetezőszer, amely

RÓZSAFAK, disznóvénnyek, keltáposzta, paszuly és más kertnövények, valamint gyümölcsfák, bokor- és üvegházi növények

LEVELTETVEI ellen kiválóan alkalmas.

BAYER I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft,

Pflanzenschutzabteilung, Leverkusen a. Rh.

Vezérképviselő Románia részére

„Pharma“ Studerus & Co.

București I. Str. Brezoianu No. 53

Telefon 3-92-86

Kereskedelmi tartozás nem esik konverzió alá

Az arad-i törvényszék szüneti tanácsa ma érdekes konverziós ügyet tárgyalt. Czeglédi Alajos arad-i iparos még 1929-ben 100.000 leies váltókölcsonnt adott Bogdan Avram vendéglősnek, aki a váltó lejáratakor konverziót kért, azonban a tartozását csak 10.000 leiesként jelentette be. A hitelező iparos beadvánnyal fordult az arad-i törvényszékhez, amelytől kérte, első sorban állapítsa meg, hogy követelésének összege nem 10.000, hanem 100.000 lei és másodsorban, hogy követelése nem esik konverzió alá, mert azt borvásárlásra adta. Ma tárgyalta az ügyet a törvényszék, amely előtt a hitelezőt dr. Timár Andor képviselte. A bíróság helyt adott az ügyvéd álláspontjának és kimondta, hogy a tartozás összege 100.000 lei és hogy nem esik konverzió alá, mert kereskedelmi ügylet lebonyolítására adták.

— **Rálőtt barátnőjére, mert elcsábította vőlegényét.** București-ből jelentik: Cosac Aretia kereskedelmi akadémiai hallgató nő tegnap reggel háromszor rálőtt barátnőjére, akit azért akart meggyilkolni, mert a vőlegényét elcsábította és házasságot akart vele kötni. Szerencsére a golyók célt tévesztettek. A merénylő diáklányt letartóztatták.

— **Futballoznak a „vendiákok”.** Mint már megírtuk, a Mihai Viteazul-terei volt Polgári Fiúiskola 1926-ban végzett növendékei ma, vasárnap tartják meg 10 éves iskolai találkozójukat. Délután 6 órai kezdettel futballmérkőzést is rendeznek a „vendiákok” az AMEFA pályán. Ez alkalommal újból csatasorba állanak az akkori A. és B. osztály futballcsapatai, melyekben több későbbi névnes futballista is rugta a bőrlabdát. A rendezőbizottság felkéri az alábbi „játékosokat”, hogy vasárnap délután, pontosan fél 6 órakor legyenek künn a pályán: Dvorzsák Szinder I., Nemzóczyk, Nagy Lajos, Marksteiner, Marittayák, Bogdan, Benjung, Mikulik, Gonda, Vancsik, Dragos, Oszter, Pilcz, Rugl, Simonsits, Mihók, Schmidt A., Issekutz, Andrejkó, Schweier, Lázár, Tichy, Probszt, Molnár, Zsilko, Lantos, Kölhoffer, Matei, Bögöthy és Farkas F. Továbbá ezuton is meghívja a rendezőség a volt tanári kart, valamint a többi iskolatársakat is, úgy a mérkőzésre, mint a társasösszejevetelre. A társasösszejevetelt este 9 órakor a Lidó-étterem kerthelyiségében tartják meg.

— **Férfigyengeség nem létezik többé!** Korszakalkotó találmány! Asszonyok öröme! Casanova aparátus (nem gyógyszer) használatára garantáltan akcióképesse tesz bármilyen koru embert. Érdeklődők küldjenek 35 leit bélyegben, melynek ellenében pontos ismertetőt küldök. Apparátusok állandóan raktáron. Fischer, București, I. Căsuță post. 202.

— **A „Reggel”, Budapest legkitünőbb hétfői lapja.** Lázár Miklós briliáns újságja minden újságíróknál kapható. A „Reggel” a magyar újságírás szenzációja, a magyar sajtó legérdekesebb, legváltozatosabb, legtartalmasabb, legszórakoztatóbb vezető organuma. Lázár Miklós vezércikkei és a „Reggel” népszerű színházi, társadalmi, divat, mozi, könyvkritika, stb. rovatai az újságolvasó közönség minden rétege előtt nélkülözhetetlen olvasmányává avatják ezt az európai szinten álló magyar hétfői lapot. A „Reggel” ára Romániában 5 lei.

— **MA az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

NIEDERMAYER, Piața Sft. Sava.

HAJÓS, Bulv. Regina Maria 8.

KAIN, Piața Avram Iancu.

— **HÉTFŐN az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

JANKA, Bulevardul Regele Ferdinand.

WEISZ, Piața Avram Iancu.

BERGER, Calea Saguna.

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Mit vigyünk a nyaralóba magunkkal

Egy nőnek nincs nagyobb problémája, mint, hogy nyaralás előtt milyen ruhákat vigyen magával. Milyen kalapokat, kosztümöket és kabátokat. Heidekkel az elutazás előtt ez tölti ki minden gondolatát és a végén, mikor már a helyszínen van, jön rá, hogy otthon hagyott egy csomó szükséges holmit, vagy elhozott nagyon sok feleslegeset.

Meg akarom könnyíteni az elutazók nehéz dolgát és alant szolgálókat útmutatással, hogy körülbelül mi az, ami a hegyes vidékeken, kisebb, vagy nagyobb fürdőhelyeken, vagy társasutazások alkalmával mulhatatlanul szükséges.

Vegyük sorban.

Tehát adva van egy hölgy, aki hegyekbe utazik. Legelső, legfontosabb ruhadarabja a kötött, vagy vastagabb vászon-kosztüm legyen néhány színes friss blüssal, nyári pulloverrel, hozzávaló sapkával, lapos sarku cipővel. Azután egy teveszőr teljesen angolos, bőhátú hosszú kabát, élénk színű sállal. Néhány lenvászonruha, egy elegáns impri-mé, egy gypju, vagy szövtruha, hozzávaló kis kabáttal és legalább két estélyi ruha. Azért irom, hogy legalább mert a hegyekben a nappali öltözködés tulajdonképpen teljesen angolos, sportszerű ruhákra szorítkozik, míg este van ott az igazi élet, amikor a hölgyek estélyi toilettjeiket valóban megcsillogtathatják.

Már egy nagyobb mondain fürdőhelyen egész másképpen áll a helyzet. Itt a fősúlyt a stranddolgozókra fektetik és a lenge, franciás ruhákra. Legfontosabb, hogy 2—3 shortot, egy hosszú pizsamát, különböző bluzokkal, napozókendőkkel, egy dressing gownt, néhány plage, vagy strandruhát vigyünk magunkkal. Mert ilyen helyeken reggeltől késő délig ebben járunk. Délután a korzó, cukrászda és ótóra tea között válogathatunk. Ha a korzót, vagy cukrászdát választjuk, felvehetünk egy kedves, friss vászon, vagy más könnyű selyem angolos ruhát, míg ha ótóra teára megyünk, nem követünk ugyan el bünt, ha vászonban jelenünk

meg itt is, de jobb, ha egy könnyű franciás impri-mé, vagy más elegánsabb ruhát választunk. Este van azután itt is a legnagyobb élet. 3—4 estélyi ruha nélkül egy lépést sem hőlgyeim!!!

Kisebb fürdőhelyeken az estélyi ruhát egészen el lehet hagyni, helyette több dirndlit, vászonruhát, pizsamát kell magunkkal vinnünk. Kalapot egyáltalában nem.

A kalappal tulajdonképpen hogyan is állunk? Ez a darab hála Istennek seholyan szükséges. Hisz épp ez különbözteti meg a nyaralót a városból, hogy ott nem kell kalap, keztyű és... harisnya.

Társasutazásnál csak a lehető legszükségesebb holminkat vigyük magunkkal. Minek a sok ki és becsomagolással eltölteni a drága időt? Leghetőleg szorítsuk egy bőröndbe ruháinkat. Mindből legyen egy. Egy vászon kosztüm, amibe utazunk és minden utazásnál legfeljebb átvesszük, egy imprimé, vászon és egy elegáns ruha. Legjobb ilyen alkalomra az u. n. „piszokfogó” színeket favorizálni. Így pl. egy sötétkék lenvászonruha megfizethetetlenül jó szolgálatot tehet. Esti ruha is kell, mert a társaság este biztosan megtekinti a helyi híresebb kiruccanó helyeket.

Igy körülbelül tisztában vagyunk azzal, hogy mikor mit kell használnunk. Most már csak arról van szó, hogy ezt a tudományunkat kellőképpen fel tudjuk használni. Illetve jobban megmagyarázva: a férjek pénzétől, az apák erszényétől függ, hogyan fogjuk tudni ezen tudományunkat kihasználni.

Hogy ezen útmutatás teljes legyen, ne feledkezzünk meg egy könnyű nyári füzöröl sem, mely estélyi ruhákhoz elengedhetetlen. Erősebb hölgyek részére szükséges egy strand-füző is, amely már szabásánál fogva tökéletes és kényelmes. Mindezek legjobban a Salvator-cégnél (Piața Avram Iancu) szereshetők be, hol legnagyobb választék áll a hölgyközönség rendelkezésére.

Divatposta

TESTVÉREK: Tudja Isten, én soha sem voltam amellet, hogy felnőtt testvérek egyforma ruhában járjanak. De ha ragaszkodnak hozzá, legjobban fehér kloké ruhát ajánlok méregzöld díszszel és ugyanilyen zöld kis kabáttal. Fehér kalapot és cipőt vegyenek hozzá. Üdvözet.

JUCI: A beküldött muszlin anyag nagyon szép, erős sárga kombinét vegyen alája. A szoknyát erősen huzassa be és zöld muszlin hosszan lelógó, oldalt megkötött övet viseljen hozzá. A nyaknál elől kis wasserfall legyen és ugyanolyan színű virág, mint az öv. Lehet kis ujjja is. Üdvözet.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz-körut 35. küldjék.

Konyhatitkok

HETI ÉTLAP.

Hétfő. Ebéd: Gulyásleves, lekváros bukta, gyümölcs. **Vacsora:** Töltött tojás tartárral, vajban burgonya.

Kedd. Ebéd: Zöldborsóleves, töltött káposzta, málna cukorral. **Vacsora:** Lecsós tojás.

Szerda. Ebéd: Rizsleves, marhahus kapormártással, burgonya, kompót. **Vacsora:** Rántott velő burgonyával és uborkával.

Csütörtök. Ebéd: Meggyleves, sült csirke, uborka, almásrétes. **Vacsora:** Borjupörkölt galuskával, uborka.

Péntek. Ebéd: Burgonyaleves, gyorszetel, zöldbab. **Vacsora:** Töltött kalarabé, gyümölcs.

Szombat. Ebéd: Bableves, töltött borjúhús, tök főzelék. **Vacsora:** Déli hus és főzelék maradék, gyümölcs.

Vasárnap. Ebéd: Karfiolleves, gombás rostélyos, zöldborsós rizs és uborka köret, alma pongolyában. **Vacsora:** Körözött lipói, retek, sör és gyümölcs.

KRÉMES PITÉ. Nyolc deka porcukorral négy tojás sárgáját jól elkeverünk és egy evőkanál lisztet adunk hozzá. Egy lábasban három deci tejet felforraltunk egy csepp vaniliával és ha félig kihűlt, a tojásokra öntjük és folytonos keverés mellett lassu tűznél felforraltjuk. Ha vigyázva keverjük, olyan szép sima lesz, hogy sültéig szitán külön is áttörni. (Ugyanis gyakran megcsomósodik.) Ezzel a krémmel megtöltjük a vajás tésztát és szép rózsaszínre sütjük.

MEGGYES PITÉ. Negyed kiló cukrot egy fél óráig keverjük hat tojássárgájával, hogy habos legyen, azután egy kis citromhéját reszelünk bele, egy negyedikő hámozott mandulát, vagy mogorót, kávéskanál finom zsemlyemorzsát és hat tojás keményre vert habját adjuk még hozzá. A tepsit zsírral és liszttel kikenjük és ha a tészta félig megsült, akkor nyomkodjuk bele a kimagozott meggyeket.

RIZS FAGYLALT. Hét deka rizst tejben puhára főzzük. Egy másik lábasban 28 deka cukrot, nyolc tojás fehérjét kis vaniliával hét deci tejszínnel felforraltunk folytonos keverés mellett, hogy össze ne csomósodjék. A főtt rizst belekeverjük a masszába és poharakba öntve megfagyaszttjuk.

Legszébb nyaralás és szüneti tartózkodás az O. R. T. penziókban és villákban

EFORIE és CARMEN SYLVA

a Fekete-tenger gyönyörű partján, jutányos pausál-penzióárok mellett.

Elsőrangú ellátás és kiszolgálás. Szép szobák.

Információk és jelentkezések:

ORT (Organizația Română de Turism) képviselő:

Künstler utazási iroda, Arad, Bul. Regina Maria Nr. 24. Telefon 86.

Élet 8000 méterrel a tenger színe alatt

TUSCARORA, a tengeralatti világrész

Világító korallerdők és háborgó vulkánok. Tűz és víz gigászi küzdelme az óceán fenekén — A halak kisebbségben vannak Tuscarorában, Oriácsszemű polipgigászok uralkodnak a csodálatos világban

Páris, július hó. Sokan vannak olyanok, akik a földrajzot nem tekintik tudománynak. Fontoskodás, mondják megvető hangszóval. A földkerekségnek mindössze egy ötöde szárazföld, a többi tengerek, tavak, folyók. S még ezt az egy ötödöt is csak nagyon rosszul és fonákul ismerjük. Persze, az ne tévesszen meg senkit, hogy a térképeken pontos számokat lát. Hogy az összes óceánok kiterjedéséről, sőt mélységéről hajszálpontos adatok olvashatók valamennyi iskolakönyvben és atlaszban. Az igazság az, hogy a tengerfenék világa ugyiszólván a legutóbbi időkig teljesen ismeretlen volt az ember előtt. Soha még nem járt alant ember, soha nem sikerült pontos méréseket végezni. A legbátrabb buvár se merészkedik egy-kétszáz méternél mélyebbre a víz alá, ami természetes is, hiszen lehetetlen volna hozzávezetni ilyen mélységekbe elegendő levegőt és fűszerezése különben nem bírná ki a ránehezedő víztömegek irtózatossá nyomását. S az ismert legmélyebb mélységek is jelentéktelenek az óceán igazi mélységeihez képest.

9636 méter az ugynevezett Marianen-árok legmélyebb pontja. Ez az a titokzatos tengerfenéki áramlat, amely a Marianen-szigetektől keletre a Csendes óceán alatt húzódik és egyáltalán nem lehetetlen, hogy egy szép napon keleti folytatásában, a még csak nagyon kevés fölkutatott Boninárókban még nagyobb mélységekre bukkanunk.

Ezek a pontjai a tengerfenéknek azonban csak nagyon kevésbé ismertek, általában az óceán legmélyebb pontjának a japán szigetektől keletre lévő Tuscarora-mélységet ismerik, amely 8513 méter.

Az Egyesült Államok hadiflottájának egyik hajója fedezte föl ezt a legmélyebb pontot és az amerikaiak adták a nevet is neki. „Tuscarora”-

Működő vulkánok 8000 méterrel a tengerszín alatt

Természetesen arról a nyugalomról, amiről a tengerfenéket-énekelő költők annyit beszélnek, szó sincs. Sőt éppen ellenkezőleg: minden mozgásban van, minden harc, küzd, folytonos erőszakosságok történnek, gyilkosságok sorozata. Ezek a mozgások természetesen nem hasonlíthatók a tengerszín mozgásához, hanem a Tuscarora világának megvannak a maga külön mozgástörvényei.

Tuscarora, a „tengeralatti kontinens”, ha szabad így nevezni, tulajdonképpen meghosszabbítása a japán szigetcsoporthoz. Talaja vulkánikus és ezek a vulkánok több, mint 8000 méterrel a tenger színe alatt állandó működésben vannak. Állandóan látat lövelnek magukból, ami természetesen kihűlve és megfagyva érkezik a felszínre.

A kitörések állandó heves vízzajlásokat idéznek elő, annyira, hogy a 8000 méter mélységben lejátszó forrongásnak az óceán felszínén megvan a hatása: heves hullámlás kíséri az óceán felszínén a mélyben háborgó vulkánok kitörését. Korábban azt hitték, hogy ezek a tengerfenékvulkánok régen kialudtak, különben a régi föltevés szerint a tenger vízében nyoma lenne a beléjeömlő tüzes látatömegeknek, amelyek robbanva és sietve egyesülnek a vízzel. Elfelejtették azonban, hogy

a tengervíz nyomását a vulkánokból kitörő gázok ellensúlyozzák és kiegyenlítik! A két hatalmas természeti erő állandó harcban áll egymással. A víz állandóan benyomul a vulkánba és a vulkán folytonosan látatömegekkel ostromolja a tengert, tüzet okád magából és folytonosan változtatja a tengerfenék alakzatát.

Hegyek és völgyek születnek ebből a küzdelemből és tűnnek el megint nyomtalanul. Világok vannak állandóan születőben és világok pusztulnak el e gigászi mérkőzés közben.

Mert Tuscarora világában gazdag élet van, mozgalmas élet. Korábban erről is azt hitték, hogy lehetetlen. Elképzelhetetlennek tartották, hogy ilyen mélységben akár növényi, akár állati élet boldogulni tudjon, hiszen a víztömeg nyomása az

nak hívták ugyanis a hajót, amely Belknap kapitány vezetése alatt

1873-tól 1878-ig állandóan Kalifornia és Japán között cirkált és elhelyezési terepet keresett a Japán és az Egyesült Államok között lefektetett első kábelvonal részére.

Eközben ugyiszólván az egész vonalon fölkutatta a Csendes óceán fenékvizonyait és így bukkan Japántól keletre 8513 méteres mélységre.

Azóta nevezik ezt a helyet, amely nem egy geográfiai pont, hanem mintegy 800 ezer négyzetkilométer területen nyúlik szét, Tuscarora-fenékeknek, vagy Tuscarora-mélységnek.

Hogyan néz ki lent a Tuscarora-mélység? Eddig még nem járt lent ember. Ha mégis akadna olyan vakmerő, nem is vakmerő, hanem félbolond buvár, aki erre a merész vállalkozásra rászánja magát és sikerülne részére a legkeményebb acélból buvárruhát konstruálni, a vízmennyiség irtózatossá tömege palacsintává lapitana.

S mindennek ellenére tudunk egyet-mást a Tuscarora-mélység életéről.

A tenger felszínén észlelhető áramlások és szeizmográfiai mérések révén, a viharok által fölkaivart állatok és moszatok alakjából, azonkívül az újabban nagyon fejlődött tengerfenék-fényképezet fölvételeiből és az óceánkutatók más hasonló segéd-eszközeiből majdnem tökéletes képet alkothattunk magunknak arról az életéről, amely a tenger fenekén, majdnem kilencezer méteres mélységben folyik. Ez a kép, amelyet a tudomány a valóságnak megfelelően rekonstruál a tengerfenék életéről, ezerszer fantasztikusabb, mint Verne Gyula regényeinek valamennyi fantasztikus elképzelése az óceánok mélyéről.

acélnál százszor ellenállóbb anyagot is megsemmisíti. Elméletileg ez igaz is, de a valóságban még sincs így.

A Tuscarora világában élő növények és állatok nemcsak, hogy nincsenek keményebb és ellenállóbb anyagból, mint az óceán felső rétegeiben élő élőlények, hanem sokkal puhább, sokkal kevésbé ellenállásra képes anyagból teremtődtek.

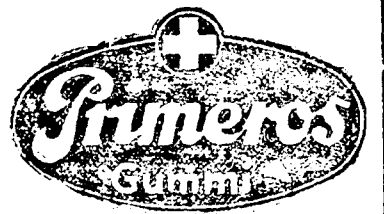
A Tuscarorát molluszkok és polipok lakják nagyrészt, ez az uralkodó réteg. Ezek az élőlények elbirják a hihetetlen víztömeg nyomását, amely egy négyzetcentiméterre 851.5 kg., tehát egy

Szabadságra

csak a rendkívül
finom, tökéletesen
higiénikus

PRIMEROS-szal,

amely gondtalan
üdülést biztosít.

középnagyságu polipra kéreken 400 ezer kiló
súly nehezedik.

A tengerfenék állatai azonban elbirják ezt a nyomást, mert így vannak konstruálva. Szerveiket külön kis táskában hordják s ezek a táskák telítve vannak tengervízzel. A belülről kihatoló víztömeg nyomását s ez is a magyarázata annak, hogy ha valamilyen katasztrófa következtében felszínre sodródik a tengerfenék világából egy ilyen élőlény, csak napok múltán pusztul el a különös levegőnyomás következtében, ellenben speciálisan preparált, ugynevezett tengerfenékakváriumban életben is tartható.

Az élet csodái

Egészen természetes, hogy más tekintetben is egészen másként vannak konstruálva a tengerfenék állatai, mint azok, amelyek a tenger felsőbb rétegeiben vagy éppen a szárazföldön élnek. Annak ellenére, hogy a Tuscarora világába soha nem jut el egyetlen napsugár sem, még sincs egész tökéletesség.

Sőt az óceánfenék vörös, kék és ezüst fényben csillog, mint valami mesebeli palota. A tengerfenék maga termeli a világosságot és fényt. Erdeit nem fák népesítik be, hanem világító, ragyogó korallak, amelyek kilométer hosszúságu területeket borítanak be áthatolhatatlan sűrűséggel.

A tengerfenék állatai, amelyek között a halak elenyésző kisebbségben vannak a polipokkal, az ugynevezett acélbőrűekkel és a különböző kigyóalakzatokkal szemben, maguk termelik a világosságot és hozzá a legkülönbözőbb színekben:

kék, ezüstfehér, sárga, vörös fényekben villognak és suhannak a tengerfenék völgyein és hegyein át.

Ezeknek az állatoknak látószervei hozzáalkalmazkodnak életkörülményekhez, úgyhogy vannak állatok, amelyeknél a látószerv az egész test egy hatod-, sőt olyanok is, amelyeknél egy harmadrésze. Az ugynevezett ezüstfejszénél és az indiai malocosteusnál a látószerv a méterhosszu karon és tapintószerveken helyezkedik el. S erre nagy szükségük is van, mert

a tengerfenék élete sokkal inkább telte van olkeseredett harccal, mint a világmindenség bármelyik más rétegének élete.

Azokról a harcokról, amelyek 8000 méter mélységben nap-nap mellett dunnak ebben a titokzatos világban, nem szoktak hősi dalokat énekelni, mégis gigantikusabbak és rettenetesebbek, mint a tenger felszínének és a szárazföldnek valamennyi háboruja.

Az „Aradi Közlöny” rendkívül olcsó társas utazása a szegedi szabadtéri játékokra! Két napi szegedi és 6 napi budapesti tartózkodás 790 Lei résztvételi díjért,

melyben bennfoglaltatik:

1. Utiköltség ARAD—SZEGED—BUDAPEST—SZEGED—ARAD.

2. Vizum.

3. Színházi jegyek az „Ember tragédiája” és a „János vitéz” szabadtéri előadásaira.

Indulás Aradról augusztus 1-én reggel 10 óra 15 perckor. Augusztus 1-én este 9 órakor Szegeden az „Ember tragédiája” szabadtéri előadásának megtekintése.

Érkezés Budapestre augusztus 2-án hajnalban. 6 nap budapesti tartózkodás. Visszatérő indulás Budapestre augusztus 8-án Szegebre. Este a János vitéz előadásának megtekintése. Indulás haza augusztus 9-én hajnal.

Használja ki ezt a soha vissza nem térő alkalmat!

Jelentkezzen július 25-ig az ARADI KÖZLÖNY utazási osztályánál.

Egyéni utlevél szükséges!

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Nyolcvanezer sertést és huszezer szarvasmarhát akar vásárolni tőlünk Németország

Ennek a mennyiségnek legnagyobb részét az olimpiász tartama alatt kellene leszállítani — Arad-i exportőrök a Bucuresti-ben lefolyt román-német tárgyalásokról

Élénk érdeklődéssel kísérték az arad-i és arad-megyei élőállatexportőrök azokat a tárgyalásokat, amelyek legutóbb Bucuresti-ben nagyobbarányu, Németországba irányuló élőállat- és huskivitel ügyében folytak le. Az arad-i exportőrök közül többen a tárgyalások tartama alatt Bucuresti-ben tartózkodtak, ahonnan most tértek vissza. A tanácskozások előzményeiről, lefolyásáról és azok kilátásairól a következőkben számolnak be:

Nemrégiben történt, hogy egy német gazdasági bizottság megjelent Budapesten és ott élőállat-, valamint huskivitelről tárgyalt. A magyar fővárosban lefolytatott tanácskozások nem vezettek eredményre, megegyezés nem jött létre és a bizottság tagjai Bucuresti felé folytatták utjukat. Itt ezuttal a romániai érdekeltek körökkel — ugyancsak beható tanácskozások kezdődtek meg, amelyek során a németek közölték, hogy

80 ezer sertést és huszezer szarvasmarhát kívánnak tőlünk rövid időn belül importálni. Egyben kijelentették azt is, hogy az említett mennyiség nagyobb részét az olimpiász tartama alatt kellene leszállítani.

A megbeszélések kedvező mederben haladtak előre, az árra, valamint a szállítás idejére vonatkozóan létre is jött a megegyezés és

csupán a fizetési feltételek körül merültek fel nézeteltérések, amelyeket nem sikerült áthidalni.

A német bizottság tagjai kijelentették, hogy újabb utasítások végett visszautaznak Berlinbe. Ez meg is történt és azóta levélben már közölték is, hogy milyen módosított feltételekhez lennének hajlandók hozzájárulni. Jelenleg az a helyzet, hogy előreláthatólag a megegyezés mégis létrejön és ebben az esetben lebonyolításra kerül ez a valóban nagyarányu exportüzlet.

A német álláspont egyébként a „Der Deutsche Volkswirt” legutóbbi számából is kiviláglik. A lap szerint ugyanis nincs szükség arra, hogy Románia és Németország között állandó jellegű, újabb kereskedelmi és fizetési egyezmény jöjjön létre, hanem a jelenlegi megállapodások keretén belül esetről-esetre kell az egyes üzletek lebonyolítására vonat-

kozóan megállapodni. Ha a fenti esetben a megállapodás sikerül, akkor a kivitel lebonyolítására természetesen rövidesen sor kerül.

Az utóbbi napokban — tekintettel a szankciók megszüntetésére — Olaszország is érdeklődött nálunk élőállatok iránt. Az itteni exportőrök azonban egyelőre tartózkodnak az Olaszországba való szállításától, egyrészt, mert az olaszok nagyobb összeggel tartoznak még a szankciók előtti időkből, másrészt pedig, mert a román-olasz clearing nem működik megfelelőképpen.

Mozgalmat indítottak az arad-i fűszerkiskereskedők a lisztregiszterek kötelezettsége ellen

Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkár Bucuresti-ben jár el a rendelkezés módosítása érdekében

Az arad-i és arad-megyei fűszerkiskereskedőket élénken foglalkoztatja az új lisztregiszterek bevezetésének kérdése. Amint már jelentettük, az új buzaértékesítési rendelkezések értelmében július 25-től kezdve már vezetni kell ezeket a könyveket. A szóbanlevő rendelkezés megérkezett Arad-ra is, alkalmazása körül azonban bizonyos nézeteltérések merültek fel.

A törvény V. fejezetének 9. paragrafusa ugyanis a következőképpen intézkedik: „Vezetniük kell a lisztregisztereket a lisztraktáraknak, pékeknek, pe-receseknek, stb.” Ezt az intézkedést a központi buzaértékesítő hivatal által kiadott végrehajtási utasítás kiegészíti és úgy toldja meg a szöveget, hogy a „stb.” kifejezés helyett többek között megemlíti a fűszerkiskereskedőket is.

A fűszerkiskereskedők viszont arra az álláspontra helyezkednek, hogy őket ez a rendelkezés rendkívül súlyosan érinti és ezért mozgalmat indítottak annak visszavonása ellen. A kérdéssel kapcsolatban beszélgetést folytattunk Engel Gyulával, az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa elnökével, aki ezeket mondta:

— A kérdéses rendelkezést már a községi hatóságok is megkapták, így tehát a falusi fűszerkiskereskedőknek is vezetniük kell majd a listaregiszteret. A kiskereskedők, de főleg a falusi vegyeskereskedők természetesen nem képzett könyvelők, úgy hogy a regiszterek vezetésében elkerülhetetlenül hibák lesznek majd, ez pedig bírságokra ad alkalmat. Minden egyes zsák liszten tudvalevőleg piros cédula szerepel, amely a lisztre vonatkozó összes adatokat, a számla számát is bele-

Bizalmas

antiszeptikus készítmény, nem tartalmaz maró anyagokat és mégis elpusztítja a mikrobákat. Trioximetilene és alumíniumsulfát alapon állítják elő.

GYRALDOSE-t kell használni minden hölgy, aki vigyáz egészségére — úgy reggel, mint este.

GYRALDOSE-nak — amelynek tekintélye ma már világhírű és mindennap még nagyobb lesz — nincs versenytársa, mert valósággal lehetetlen, hogy egy készítményben még megfelelőbb és még tökéletesebb keverésben találjuk meg a szükséges alkotórészeket.

A GYRALDOSE elsőrendű készítmény, nem tartalmaz mérgező anyagokat, megakadályozza a pangást, nagy felszívóképessége van, elősegíti az elhaggesedést, a fehérfolyás speciális gyógyszere. Illata nagyon kellemes, biztosítja a szervezet kellemes közérzetét.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

értve, feltüntetni, úgy, hogy az ellenőrzés könyvek vezetése nélkül is rendkívül könnyű. Súlyosbbitja a helyzetet, hogy a könyv — értesülésem szerint — négyszáz leibe kerül majd. Vannak olyan falusi kiskereskedők, akik egy hónap alatt egy zsák lisztnél többet nem adnak el. A lisztnél tudvalevőleg minimális a haszon, úgy, hogy nem egy kiskereskedő a liszten szerzett egy félévi hasznát kell majd feláldozza ahhoz, hogy ennek az adminisztratív kötelezettségének eleget tegyen és a könyvet beszeresse. Ezekre a nehézségekre való tekintettel eljártunk az arad-i Kereskedelmi és Iparkamaránál és Pacuraru Brutus kamarai főtitkár már Bucuresti-be utazott a helyzet tisztázása végett. A főtitkár mindenekelőtt azt igyekszik elérni, hogy vonják vissza a rendeletnek azt az intézkedését, amelynek értelmében a fűszerkiskereskedőknek is kell listaregisztert vezetniük. Abban az esetben, ha ez a közbenjárás nem vezetne eredményre, arra kér majd engedélyt, hogy a regisztereket egy, a központi buzaértékesítő hivataltól kapott minta alapján, mi nyomathassuk ki, esetleg kisebb méretben, mert így feltétlenül kevesebbe kerülne. Reméljük, hogy az ut sikerrel jár majd és így a fűszerkiskereskedőket egyrészt újabb nehézségektől, másrészt pedig újabb kiadásoktól sikerül megmentenünk.

= FELEMELTÉK A BEHOZATALI ILLETÉKEKET. A Monitorul Oficial július 16-i száma közli azt a miniszteri rendelkezést, amelynek értelmében a behozatali és a devizaigénylési illethekeket felemelik és a következőképpen állapítják meg: a) az 50 000 leig terjedő behozatali engedélyek illetéke 200 lei; b) az 50 ezer leitől 100 ezer leig terjedő engedélyek illetéke 300 lei; c) a 100 ezer leien felüli behozatali engedélyek behozatali illetéke 3 ezrelék; d) azon behozatali engedélyek illetéke, amelyek alapján személyes használatra hoznak be tárgyakat, devizaigénylési jog nélkül, 200 lei; e) a behozatali engedélyek módosításának illetéke 100 lei; f) a tanulmányozási célokra szolgáló devizák engedélyezésének illetéke esetenként 100 lei; g) az egészségügyi vagy turisztikai külföldi utak célját szolgáló devizák engedélyezése 200 lei. Az a-e alatt felsorolt illethekeket a kereskedelmi és iparkamarák, az f-g alatt felsorolt illethekeket pedig az autorizált pénzügyezetek utján hajtják be.

= Sinaia-ban tartják meg a román-magyar kereskedelmi tanácskozásokat. Az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számában megemlékeztünk arról, hogy a román-magyar kereskedelmi egyezmény hiányainak kiegészítése végett rövidesen vegyes bizottság ül össze. Értesülésünk szerint a bizottság üléseit augusztus első napjaiban tartják meg Sinaia-ban. A tárgyalások előkészületeként a Román-Magyar Kereskedelmi Kamara az elmúlt napokban az összes érdekeltségek bevonásával megbeszélést tartott, amelyen résztvettek a magyar külügyminisztérium, a kereskedelemügyi minisztérium és a magyar Külkereskedelmi Hivatal kiküldöttei.

Belgium megszüntette a román buza beviteli tilalmát

Huszonkétezer vagon buza kivitelére adtak eddig engedélyt — Módosítani akarják a buzakiviteli rendszert

A kormány gazdasági bizottságának legutóbbi ülésén Negura földművelésügyi alminiszter beszámolt arról, hogy a kormány közbenjárásának eredményeképpen Belgium visszavonta azt az intézkedését, amelynek értelmében megtiltotta a romániai származásu buza bevitelét.

Negura alminiszter ezután annak a nézetének adott kifejezést, hogy helyes lenne, hogy a Banca Naționala a jövőben az export lebonyolításának arányában azonnal bocsássa az exportőrök rendelkezésére a szükséges lei-mennyiségeket, az exportból származó devizák után a harmincnyolc százalékos prémiumot, valamint a tízezer leies kiviteli prémiumot is. Abban az esetben, ha a Banca Naționala ezt nem tudná azonnal megtenni, vagy ha nem lenne az a szándéka, hogy tulságosan nagy devizamennyiséget gyűjtsön össze, akkor — a földművelésügyi alminiszter

véleménye szerint — az lenne a leghelyesebb, ha módosítanák a buzakivitel jelenlegi rendszerét. Ennek értelmében ugyanis az exportőrök a teljes devizamennyiséget kötelesek átadni a Banca Naționala-nak, míg

a módosítás esetén a devizáknak csak egy részét bocsátanák a Jegybank rendelkezésére, a fennmaradó részt pedig szabadon értékesíthetnék.

Az így értékesített devizákat az importőrök használhatnák fel.

Dr. Costinescu kereskedelemügyi miniszter csatlakozott ehhez az állásponthoz, míg I. Lapedatu, a Banca Naționala megbízottja közölte, hogy a kérdést a Jegybank igazgatótanácsa elé terjeszti.

Ami a buzakivitel jelenlegi állását illeti, a központi buzaértékesítő hivatal közli, hogy eddig 22.260 vagon kivitelére adott engedélyt.

A nagy reform

vitája folyt le izgalmas hangulatban a francia képviselőházban. A francia bank alapszabályainak módosítására gondolunk, a melyek révén a francia kormány végrehajtja a jegybank államosítását és kivonja a jegybankot a részvényesek befolyása alól. A képviselőházi tárgyalás során Brunet előadó kifejtette, hogy a nélkül, hogy a jegybank alapjait érintenék, vagy a pénzügyi és gazdasági életben betöltendő feladatát módosítsanak, meg akarják szüntetni azt a rendszert, hogy egy jelentéktelen kisebbség szinte második kormánya legyen Franciaországnak és olyan rendszert akarnak bevezetni, amely mellett a gazdasági élet összes termelői részt kapjanak a francia bank irányításában.

Vincent Auriol pénzügyminiszter beszédében többek között a következőket mondotta: „Azt akarjuk, hogy a francia bank hű és igazi tükörképe legyen a nemzetnek, az ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági munkásországnak. Vajjon egyes örökös előjogok megakadályozhatják-e azt, hogy a bank tanácsában a kistőkések és a nemzeti termelés is helyet kaphassanak? A részvényesek kisebbsége, mintegy kétszáz család, mindössze 170 millió frank tőkével rendelkezik, míg a kistrésvényesek 70 százaléka összesen egymilliárd 400 millió frank tőkét képvisel. Az igazgatótanács kétszáz előjogot élvező tagja közül nagyon sokan más pénzintézetek igazgatóságának is tagjai és ők irányítják az ország egész gazdasági életét. A jegybank igazgatósági tagságait eddig apáról fiúra örökölték. Ez a helyzet tarthatatlan volt.

A pénzügyminiszter beszéde után került sor a szavazásra és a képviselőház — mint már jelenttük — a törvényjavaslatot 430 szavazattal 111 ellenében elfogadta.

Arad-i vállalat,

az „Acetum“ Rt. kapta meg az ország első borecet-gyártási koncesszióját

Ismeretes, hogy az új szőlővédelmi törvénye előírja, hogy a jövőben csak borból készült ecetet szabad gyártani és forgalomba hozni. Arad ipari fejlődése szempontjából örövendetes jelenség, hogy arad-i vállalat, az „Acetum“ Rt. kapta az egész országban az első koncessziót borecet gyártására. A Bulev. Regele Ferdinand 41—42. szám alatt létesült új gyárvállalat mintaképe a modern, minden technikai és higiéniai követelménynek megfelelő ipari vállalkozásnak.

Az Acetum Rt., amely mögött tekintélyes tőkeérdekeltség áll, a legmodernebb külföldi gyártási rendszert vezette be. Tudni kell, hogy a borecet a lehető legkényesebb gyártási termék, amely csak teljesen kifogástalan állapotban elégíti ki a közönség igényeit. Az újonnan létesült arad-i vállalat modern, külföldi rendszerű tartályaival, vezetőkeivel a borecetet, amely sokkal egészségesebb, mint a régi alkoholecet, oly tökéletes és tiszta kivitelben hozza forgalomba, hogy minden bizonnyal rövidesen meghódítja a piacot. Az Acetum Rt. gyárvállalatának méreteire jellemző, hogy évi 80—100 vagonon termelésre rendezkedett be. Minthogy Arad és Arad-megye szűksége nem tesz ki többet évi 40—50 vagonnál, az Acetum Rt. nagyszabású terjeszkedési programmal kapcsolódik a gazdasági életbe. Az új vállalkozás, amely augusztus 1-én hozza forgalomba az első másfél vagon borecetet, Arad életképes, jelentős fejlődési lehetőségekkel bíró iparvállalatának számát gyarapítja.

— Eladott arad-i ingatlanok. Kun Szabó Jánosné és társai eladták a gai-i Str. Cămpineanu 14. számú ház fele jutalékát 16.000 leiért Néveri Rozáliának. — Kovács Imre és neje eladták a Rozer-düllőbeli 218 □-öles telket 43.000 leiért Foitek Erzsébetnek. — Helmi Ferenc eladta a Str. Dna Balasa 47. számú ház fele jutalékát 15 ezer leiért Dinyér Margitnak. — Németh János eladott a Str. Mărăcine 34. szám alatt egy 145 □-öles telket 23.000 leiért Matei Petru és nejeinek. — Hubert János és neje eladták a Str. Militariilor 8. számú 152 □-öles telket 35.000 leiért Arghir Anastasianének. — Moțiu Petru és neje eladták a Str. Griviței 212. számú házat 60.000 leiért Kapás Mátyásnének.

Fizessen elő
az „Aradi Közlöny“-re!

A „Parladanról“,

az igazság szérumáról beszél Budapesten Shelby Cox texasi főügyész, aki először alkalmazta az őszinteség csodálatos injekcióját

Budapestről jelentik: Érdekes vendége van Budapestnek: egy ismert amerikai bűnügyi szakértő: Shelby Cox, a dallasi kerület főügyésze, aki azért jött Európába, hogy tanulmányozza az itteni börtönügyi viszonyokat. Shelby Cox főügyész többek között arról is nevezetes, hogy az ő jelenlétében próbálták ki először Amerikában „az igazság szérumát“, amelyet éppen most alkalmaztak amerikai jelentések szerint Newyorkban nagy sikerrel a rendőrség főparancsnokának és Newyork főpolgármesterének jelenlétében. Egy vakmerő ékszerrablón, Crawleyen próbálták ki először a különös szert, amelynek befecskendezése után

az addig állhatatosan tagadó ékszertolvaj beismerte, hogy ő követte el azokat a tolvajlásokat, amelyeket mindeztideig nem sikerült rábizonyítani.

Az egyik dunaparti étteremben beszélgettünk Shelby Cox dallasi főügyéssel. Ötven év körüli, erős, vállas, mosolygó arcu ember Shelby Cox, magyaros ételt, paprikás csirkét rendelt ebédre és mellé tokaji borból készült fröccsöt iszik. Elmondja, hogy Nyugateurópa valamennyi országának börtöneit végiglátogatta már és Magyarország után Bucarestibe, majd Belgrádba utazik, hogy az ottani igazságügyi intézményeket is tanulmányozza.

A texasi csoda

Mikor megkérjükk, hogy mondja el: milyen sikerrel járt az első kísérlet az „igazság szérumával“, milyen jóvót jósol ennek az új vállalat-szernek, határozott és komoly hangon mondja:

— Kétségtelen, hogy a bűnügyek nyomozása terén

beláthatatlan jelentősége van annak az új szernek, amelyet valóban nem minden alap nélkül neveznek az „igazság szérumának.“

Ezt én mondom Önnek, aki láttam az első kísérletet és azóta már számtalan olyan vállalatnál voltam jelen, ahol a bűnös beleegyezett, hogy alkalmazza ezt a szérumot, amely majdnem minden egyes esetben meglepő eredményeket produkált.

Azután széles gesztusok kíséretében, neki-pirult arccal mondja el, hogyan fedezték fel az „igazság szérumát.“

— Egy nap izgatottan állított be a hivatalomba a texasi Ferris városkából egy orvos, dr. Richard Edgard House. aki elmondotta, hogy bűnös felfedezést tett. Kétkedve hallgattam eleinte House dr-t, aki szürke, jelentéktelen kis orvos volt a maga szülővárosában és akit látásból felületesen régóta ismertem.

— Uram. — mondta House dr. — feltaláltam azt a szérumot, amely teljes bizonyossággal igazmondásra készíti a bűnözőket.

Azután előadta, hogyan jött rá fölfedezésére: Ferris városában egy szülő nőhöz hívták, akinek szülés után szörnyű fájdalmai voltak. Scopolamin

A „Parladon“ világsikere

— Öt-tíz perc múlva House dr. a papírlapra felírt kérdéseket egymásután adta fel a detektíveknek, de azok — annak ellenére, hogy előzőleg megbeszélték, milyen hamis válaszokat adnak majd — a bizottság legnagyobb meglepetésére

őszinte és komoly feleletet adtak a doktor-nak a betanult hamis válaszok helyett.

House dr. többször megismételte még a kísérletet a zsüri tagjai előtt, amelynek tagjai megállapították, hogy az orvos nem alkalmazott semmiféle szuggesztív hatásokat.

— Ettől kezdve nem élcelődtek már House doktossal az emberek. De a legelszántabb viccsinálóknak is arcára fagyott a mosoly, amikor az első, valóban komoly és gyakorlati eredmény mutatkozott. House doktort legelőször a ceavenmorti börtön 17.340. számú rabja, Dan Duree kérte fel arra, hogy alkalmazza nála a börtönügyi hatóságok engedelmével a szérumot. Ezt az embert fivérével együtt 25 évi börtönre ítélték, mert azzal vádolták, hogy rablótámadást követett el egy vonat utasai ellen. Az esküdtek verdiktje marasztaló volt, annak ellenére, hogy mindkét fivér tagadott.

kábítószert fecskendezett bőre alá, hogy csillapítsa kímáit, majd abban a hitben, hogy a szülésznő mögötte áll, meg akarta mérni az újszülöttet és hangosan megkérdezte:

— Hol van a mérleg?

Az elalélt, bódult asszony adta meg a választ az orvos legnagyobb meglepetésére és halkan, de érthetően mondotta, hogy a mérleg a műszerszekrény tetején van. Az orvos, akit meglepett az, hogy az elkábított asszony ilyen öntudatos választ tud adni, több olyan kérdést tett fel hozzá, amelyre az asszonyok legtöbbször nem szokott őszinte válaszokat adni.

Az elkábított asszony azonban House dr. legnagyobb meglepetésére mindegyik kérdés-re meglehetősen tiszta és értelmes választ adott

Nem fecsegett fölöslegesen és nem vizionált, mint általában azok szoktak, akik kábítószert hatása alatt állanak, hanem csupán a föltett kérdésekre válaszolt és azután hallgatott.

Nincs több hazugság!

— House dr. kérdéseimre elmondta még, hogy több hasonló kísérletet folytatott és megpróbálta felállítani a kísérletek tudományos magyarázatát. Rájött arra, hogy a kábításnak van egy bizonyos foka, amikor csupán a hallás érzékszerve működik és a többi érzékszervek szunnyadnak. Ugyanekkor azonban a hallás központja működésre készíti a másik négy érzékszerv agyközpontját is, mielőtt még azokat a maguk külön idege befolyásolhatná, vagyis a páciens

nem vesz tudomást arról, ami körülötte történik, megszűnik az akaratereje, de ugyanakkor a feltett kérdésekre válaszolni tud,

bár tulságosan gyenge és akaratnélküli ahhoz, hogy megfontolt válaszokat találjon és hazudjék.

— Nagy érdeklődéssel hallgattam végig a kis texasi orvos előadását, mert azonnal éreztem, hogy — ha valóban igaz az, amit mond — felfedezésének nagy jelentősége lesz a bűnügyi nyomozások terén. House dr. nyilvánosan is közölte felfedezését, de mindenki csak mosolygott rajta, állandó, közkedvelt figurája lett az élclopnak és a humoristák hetekig másról sem írtak, mint az igazság szérumáról. House dr-t rendkívül bántották ezek a gúnyolódások és felkért engem, hogy pártatlan zsüri előtt bizonyíthassa be szérumának csodálatos hatását.

— Az első nyilvános kísérletet egy szakértőkből álló zsüri előtt a Dallas-kerületi rendőrfőnökségen hajtottuk végre. A zsüriben résztvett rajtam és több orvoson kívül Bowers szenátor és Dan Harston detektívönök is. A médium három detektív volt. Felírtak husz kérdést egy papírlapra és előre megbeszélték a detektívekkel, hogy milyen hamis, hazug válaszokat adjanak a kérdésekre. Az orvosnak az utolsó pillanatban nyújtották át az ívet, akkor, amikor már injekciót adott a detektíveknek.

Dan O'Duree a szérum beadása után kábultan is tagadott és a rendőrség a közvélemény nyomása alatt

kénytelen volt új nyomozást indítani, amely valóban ki is derítette a fivérek ártatlanságát és kézrekerültek a valódi bűnösök.

Három-négy hasonló esetről tudok még a gyakorlatomból és épp most értesültem, hogy a bronxi rendőrség is milyen sikerrel alkalmazta az ékszerrabló Crawley esetében is a szérumot, amelyet „Parladon“-nak neveztek el.

Shelby Cox az érdekes beszélgetés végén elmondotta még, hogy a szérumot Amerikában csak a bűnösök egyenes kérésére alkalmazzák és még sok vita folyik arról, hogy bevonulhat-e a nyomozás tudományos eszközei közé az igazság széruma.

— Meg vagyok győződve róla, — fejezte be nyilatkozatát Shelby Cox, — hogy rövidesen Európában is alkalmazni fogják ezt a csodálatos szert, amely teljesen új alapokra fekteti majd a bűnügyi nyomozásokat.

SPORT KÖZLÖNY

Hét országon keresztül, hét ország atlétái 3000 kilométeres stafétafutás útján viszik az olimpiai tűzet a berlini stadionba

**A világ leghosszabb stafétafutásának közel 5000 stafétatagja lesz — Az olimpiai
babérágak repülőgépen jutnak a berlini olimpiára**

Még két hét és az egész világ szeme Berlin felé tekint, minden rádió Berlint fogja, ahol 53 ország sportbajnoka méri össze erejét az olimpiai világbajnoki címért, a mindenkori legnagyobb büszkeségért. Eddig egyetlen olimpiász sem keltett oly hatalmas érdeklődést a modern idők olimpiádjai közül, mint a mostani, a XI-ik berlini olimpiai játék. Ennek oka részben Berlinnek európai viszonylatbeli centrális fekvése, részben pedig a németek közismerten pedáns és körültekintő, minden legapróbb részletekre is kiterjeszkedő rendezése, de nem legutolsó sorban az a körülmény is, hogy a legutolsó, Európában rendezett amsterdami olimpiász óta nyolc év telt el, mert négy év előtt Los-Angelesben, — Amerika tulsó felén — került lebonyolításra.

A németek mindenre kiterjedő gondossága újítást is hoz az olimpiai ünnepek nagyszerűségébe, mikor az olimpiai tűzet, a Krisztus előtt 700 évvel lefolyt olimpiai küzdelmek klasszikus földjéről, a görögországi Olympiából hozatja el, a sportban testvériesült nemzetek atlétáinak stafétája által.

Az olimpiai fáklyát, ezt a speciális acélból készült tűzszeres számot, mely úgy van megalkotva, hogy futás közben sem át nem melegszik, sem pedig szélben vagy esőben el nem alszik, a klasszikus görög olimpiádok színelvén, az Olympia nevű városka melletti ligetben gyújtják meg és az első futó, egy görög atléta július 21-én reggel indul elsőnek vele utra, hogy néhány száz méter lefutása után egy atlétatársának átadja. És így megy ez kézzől-kézre a görög földön Athén—Delphi—Szaloniki utvonalon a görög—bolgár határig, ahol a görögöket bolgár futók váltják le. A bolgárok Szófiát érintve a jugoszláv határig váltják egymást, majd a jugoszláv atléták stafétája következik, akik Belgrádon keresztül a magyar határig továbbítják az olimpiai fáklyát. Horgosnál július 28-án hajnalban már a magyar atléták lépnek aktivitásba és itt a magyar staféta első tagjaként Shvoy Kálmán volt szegedi dandárparancsnok, a lelkes sportférfiu veszi át, hogy néhány méter lefutása után az aktív, ifjú atlétageneráció egy tagjának adja tovább. A magyar atléták Szegeden, Kisteveken, Kiskunfélegyházán, Kecskeméten, Lajosmizse, Órkeny és Soroksáron keresztül Budapestre futnak, ahol a Hősök-terén ünnepség fogadja, majd este 10-kor tovább utazik a Bécs felé vezető országúton az osztrák határ felé és Horvátvárfalunál mint utolsó magyar stafétatag, Köhler Jenő dr., a székesfehérvári törvényszék elnöke, aki 40 év előtt kiváló atléta volt, adja át az osztrákok első stafétatagjának, dr. Theodor Schmidnek, az osztrák testnevelési tanács elnökének július 29-én d. u. fél 4 órakor. Az osztrákok Wien-en keresztül Csehszlovákia felé viszik tovább, majd a csehek stafétája jön sorra, akik Prágán keresztül a német határig juttatják a németek kezébe. Németország stafétája Asch-nál veszi át a fáklyát és Dresdenen keresztül Berlinig kézzől-kézre vándorol. Augusztus 1-én pontban déli 12 órakor érkezik meg a berlini olimpiai stadionba a staféta utolsó tagja, mikor az ünnepi megnyitó ünnepségeink közepette a stadion árbocára felhúzzák az olimpiai ötkarikás fehér lobogót, czernyi fehér galambot eresztenek fel és a stadion keleti tornyán a fáklyával lángallobbantják az olimpiai tűzet, amely lobogva ég a befejező nap záróünnepségéig.

A világ legnagyosabb sporteseménye lesz tehát ez az olimpiai fáklyás stafétafutás, melynek 3000 kilométeres távját 5000 futóból álló grandiózus staféta fogja abszolválni és amely nem kevesebb mint kétezer rendezőt és

sok-sok millió nézőt fog megmozgatni.

Sajnos, mi az utirányból kiesünk s így nem lehetünk részesei e grandiózus versenynek, de miután az utról filmfelvétel készül, így majd a mozik fognak bennünket kárpótolni.

A berlini olimpiász másik újítása lesz, hogy a győztesek díját szimbolizáló babérágak ugyancsak a klasszikus hellénektől. Olympia szent ligetéből kerülnek Berlinbe. De míg az olimpiai tűzet 5000 futó viszi, addig az olimpiai babérágakat repülőgépen Spyros Louis, az 1896-ban Athénban megrendezett első modernkori olimpiád marthoni futásának görög győztese viszi Berlinbe. A negyven év előtti olimpiász hőse így hódol a mai olimpiákonak, akik ha tudásban fejlődtek és jobbak is, mint ő volt 40 év előtt, de szellemben, sportfelfogásban aligha...

Remek küzdelmek lesznek a hétfőesti ökölvívó-versenyen

Az olimpia előtti utolsó erőpróbáikat Arad-on tartják a román és magyar boxolók

Jelentettük már, hogy hétfőn este 9 órai kezdettel, a Gloria sporttelepen, Arad-on ritkán látott sporteseményben lesz része a közönségnek. Az AMEFA vezetősége nagy anyagi áldozatok árán lekötötte Európa egyik legjobb ökölvívó csapatát, a budapesti Ferencvárosi Vasutast. Az európai híru magyar boxolók, akik között, — mint ismeretes — Énekes I., a los-angelesi Olimpiai győztes is szerepel, a felett román ökölvívó kitünő képviselőivel mérkőz össze erejüket komoly versenyben. Így a közönségnek alkalma lesz valamennyi súlycsoportban 3x3 percig tartó menetekben, szenzációsan ígérkező és remek sportot nyújtó küzdelmet látni. A nemzetközi versenyt nyolc súlycsoportban bonyolítják le. A légsúlyban Zsori (Budapest) bizonyára nagy harcot vív Panaitescu országos bajnokkal. A magyar versenyző is megnyerte súlycsoportjában az országos bajnokságot, s a két legjobb román—magyar légsúly versenyző mérkőzése remek sportot fog nyújtani. A verseny második száma a bantamsúly küzdelme lesz. Itt Bódy (Budapest) és a román hainok Gaspar Mariu (Bucuresti) harcolnak a győzelemért. A verseny kétségenkívüli legkiemelkedőbb száma a los-angelesi olimpia magyar győztesének, Énekes I.-nek szereplése lesz, aki a helysúlyban indulva, a kitünő képességű timisoara-i ökölvívót, Gilicze II.-t kapja ellenfelül. Énekes I. képességeit talán fölösleges is dicsérni. Los-angelesben súlycsoportjában fölényesen lett első a világ legjobb versenyzői között. Az olimpia után több Európa- és magyar bajnokságot nyert és állandó tagja a magyar ökölvívó válogatott csapatnak. Nagyszerűen képzett ökölvívó, akinek minden mozdulata élményt fog jelenteni a hétfő esti versenyen megjelenő nagyszámu közönségnek. Gilicze II. jó formában levő versenyző, aki teljesen egyenrangú ellenfele lesz a magyar világbajnoknak és bizonyos, hogy Énekest a legnagyobb teljesítményének kifejtésére fogja készíteni. A többi mérkőzések: weltersúly: Beno (Budapest)—Savici (Timisoara), középsúly: Varga (Budapest)—Tóth II. (Resita), kishézsúly: Farkas (Budapest)—Lungu (Timisoara), nehézsúly: Askenázi (Budapest)—Nisu (Timisoara) is olyan nagyszerű sportot nyújtanak, hogy a közönség mindvégig felfokozott érdeklődéssel fogja szemlélni az Arad-on ritkán látott nemzetközi ökölvívó-versenyt.

A nemzetközi ökölvívó-verseny mellett, a

A Kadima vezet a Camarasescu-kupa-versenyen

A Hellas és Kadima közötti Camarasescu kupaverseny első napjár a timisoara-i versenyzők kiesése miatt csak a párost bonyolították le és ezt nagy küzdelem után a Kadima nyerte öt szettben. Az első két szettet az arad-i játékosok nyerték, de azután a Kadima hengerelt. Az eredmény: Ungár. Bartha (Kadima)—Farkas. Weininger dr. (Hellas) 2:6, 3:6, 6:3, 6:4, 6:4. A versenyt vasárnap délelőtt és délután folytatják és délelőtt, valamint délután 2—2 egyes mérkőzésre kerül sor.

Auer Ricsi — átadólistán

A magyar profikluboknak szerdáiig kellett nyilatkozniuk, hogy szerződött játékosaik közül kit tartanak vissza, kiket tesznek átadó, illetve szabad-listára. Az Ujpestből a következő játékosok kerültek átadó-listára: Auer, Tamássy, Janda, Barna és Szuhai. A névsor legnagyobb meglepetése Auer, akiről nemrégiben még úgy nyilatkoztak az újságírók, hogy őszire ő fogja dirigálni a lila-fehér csapatársort. Langfelder Ferenc, az Ujpest igazgatója kijelentette, hogy csak e hó 30-án hajlandó nyilatkozni az eladó-listáról, mert addig még az egyesület és a játékosok közös kérélmére változtatni lehet a szövetséghez benyújtott listán.

jó hírnévnek örvendő arad-i ökölvívók: Minda, Okányi, Sandu és Szalai mérkőznek egymással és igyekeznek eldönteni az elsőseget.

A nemzetközi ökölvívó verseny iránt Arad-on hatalmas érdeklődés nyilvánul meg, olyan érdeklődés, amely csak a legnagyobb futballmérkőzéseket kíséri, éppen ezért, jegyekről ajánlatos elővételben gondoskodni. Jegyeket elővételben még hétfőn is árusítanak a Szabó Albert-cégnél felállított elővételi pöntárnál. A rendezőség közlése szerint már csak igen csekélyszámu tribün-jegy áll a közönség rendelkezésére. A nemzetközi verseny hétfőn este 9 órakor kezdődik a pazarul kivilágított Gloria-sporttelepen.

Sportbotrány Oradea-n

Megverték a vízipóló-mérkőzés bíróját

Pénteken a késő délutáni órákban súlyos természetű sportbotrány játszódott le az oradea-i strandfürdőben, ahol a CFR vízipóló-játékosok tartották edző mérkőzésüket. A mérkőzés bírója Sonnenfeld Andor volt. Játék közben az egyik játékos, aki egyébként városi tisztviselő, valami miatt azt kiáltotta a bíró felé, hogy „ökö”. Sonnenfeld Andor azonnal megállította a mérkőzést, megkérdezte, hogy ki kiáltotta feléje a sértő szót s mikor megkapta a felvilágosítást, pofonütötte a játékost. Erre úgy a játékosok, mint a közönség köréből többen, számszerint mintegy huszan, rávetették magukat Sonnenfeldre, két fogát kiütötték, testét kékre-zöldre verték. A rendet csak nehezen tudták helyreállítani. A botránvokozókat a megvert bíróval együtt a rendőrségre kísérték, ahol megkezdődött a kinos eset kivizsgálása.

A Sport és Kritika

hétfőn reggel megjelenő száma részletes tudósítást közöl a Timisoara-n lebonyolításra kerülő és óriási érdeklődéssel várt ILSA—Universitatea selejtező mérkőzésről, valamint a Bocskai—Chinezul nemzetközi meccsről. Emellett részletesen beszámol valamennyi országos eseményről. Bö tudósítást közöl a lap az Arad-on lebonyolításra kerülő valamennyi barátságos mérkőzésről, valamint a törpebajnokság eseményeiről. A szenzációs tartalommal megjelenő sportlap a Középeurópa Kupa közep-döntőinek eseményeit, valamint egyéb külföldi eseményeket is közöl. A lap valamennyi újságárus-bódében kapható.

A Nyugati Liga határozata megfosztotta a Spartát a másodosztályu bajnokságtól

Az Astra a bainok, de a Sparta és a Soimi fellebbezték

A nyugati liga legutóbb megtartott ülésén szenzációs döntést hozott. A nyugati liga ugyanis a Vulturul felebbezése folytán megsemmisítette a kétizben is lejátszott és mindkétszer Sparta (4:1, 5:0) győzelemmel végződött Sparta-Vulturul mérkőzés eredményét Schmidt Sparta-játékos állítólagos igazolatlan szerepeltetése miatt. A nyugati liga a mérkőzés eseményét 0:0 gólaránnyal a Vulturul javára írta és ezzel a Sparta két pont hátránnyal az ASTRA mögött a második helyre került. A nyugati liga döntése tehát az ASTRA csapatának juttatta a másodosztályu bajnokságot. A döntés azonban igen furcsa helyzetet teremtett, ugyanis a Sparta, mint a másodosztályu bajnokság a zöld gyepen kivívott győztese már régebben lejátszotta az elsőosztályu bajnokság utolsó helyezettjével, a Soimi CFR csapatával a selejtező mérkőzéseit, amelynek alapján a Soimi CFR benn-

maradt az első osztályban. Amennyiben a nyugati liga döntésének érvényt szereznek, úgy az ASTRA együttesét a bajnok Vulturul óvása alapján és így a Solmivel még két selejtező meccset kellene megvívnia. Természetesen a nyugati liga ezirányú döntése nemcsak a Sparta csapatát sújtotta, hanem sújtotta a Soimit is, amelynek már biztosítottak látszó elsőosztályuságát ismét veszélyeztetik. Értesüléseink szerint a nyugati liga döntését nemcsak a Sparta felebbezi meg a Biroul Federalhoz, hanem, mint érdekelt fél, a Soimi is. Egyébként a Sparta köreiben igen nagy elkeseredést és érthető lehangoltságot okozott a nyugati liga váratlan döntése, mert a szimpatikus sportegyesület egy egész évig tartó munkájának eredményét semmisítették meg a nyugati liga zöld asztalánál. Természetesen a felebbezés folytán még újabb fordulatok várhatók ebben az ügyben.

Julius 25-ig lehet jelentkezni a Szeged-budapesti társasutazásra

A részvételi díj: 790 lei — Augusztus 9-ikén érkeznek vissza az utazás résztvevői

Nap-nap után egyre nagyobb érdeklődés nyilvánul meg szegedi, illetve budapesti társasutazásunk iránt. A szegedi szabadtéri játékok ritka művészi élménye oly szerencsés módon kapcsolódik egybe egy hatnapos budapesti tartózkodással, hogy a várakozáson felüli nagy érdeklődés mindenképpen indokolt. Ehhez járul még utazási akciónk hihetetlen olcsó volta, amely azoknak is lehetővé teszi ezt a szép nyári utazást, akiknek máskülönben ezt nem volna módjukban megtenni.

Társasutazásunk résztvevői augusztus 1-én reggel 10 óra 15 perckor hagyják el Arad-ot és aznap este már Szegeden részesei „Az ember tragédiája” szabadtéri előadásának. Szegedről utasaink Budapestre utaznak, ahol hat napig tartózkodnak és ezt a hat napot teljes szerint tölthetik el. Augusztus 8-án történik a visszaindulás gyorsvonattal Szeged felé, ahol este a második szabadtéri előadásban, a „János vitéz”-ben gyönyörködnek, majd augusztus 9-én indulnak hazafelé. Társasutazásunk részvételi díja mindössze 790 lei és ebben a hihetetlenül csekély összegben benne van az utiköltség, Arad-Szeged-Budapest-Sze-

ged-Arad, nemkülönben a vizum és a jegyek a két szabadtéri előadásra. Akik Budapesten és Szegeden penziót vesznek igénybe, arról is rendkívül mérsékelt áron gondoskodunk. Az utazáshoz egyéni utlevél szükséges.

A társasutazás végső jelentkezési határideje július 25. Ezen az időponton túl jelentkezni már nem lehet. Ne szalassza tehát el a ritka alkalmat és feltétlenül még idejében jelentkezzen, hogy részese lehessen társasutazásunk nem mindennapi előnyeinek.

UJ KÖNYVEK

Illyés Gyula: „Mai orosz dekameron”. Az új orosz irodalomban nemcsak irodalmat keresünk, mit tagadjuk. — A nyugati olvasó — az orosz írók mondatai előtt kíváncsian hájtogatja feljebb jobbra-balra, a szavak mögé pillantgat. A „sorok között” szeretne olvasni, az „életet” akarja látni. Teljes joggal. Nagyon valószínű, hogy az orosz írók is az „életet” szeretnék ábrázolni. Melyik írónak nem ez a célja? De a nyugati olvasó ráadásul még az „igazi életet” óhajtja látni. A politikusok, riporterek és statisztikusok kicsit elmentmondó értesítései után végre valami „bizonyosat”, „megbízható” s tán megnyugtatót kívánna tudni a valóban elég titokzatos szovjetvilágról. Ezzel fordul az íróhoz, a legművészebbhez is. Soha jobb helyre. Ennek a Mai Orosz Dekameronnak elbeszélései, a szatirikusok csakugy, mint a líraiak vagy drámaiak, a függőnyt forrongó, küzdelmes, a nyugati polgár számára méltán s szándékkal elborzasztó világ elől lebbentik félre, mely nem a forradalommal kezdődött és nem is vele ér véget. Mindegyik egy-egy részlet tár fel, de mennyi mindent tudhat meg az ember tíz elbeszélésből is! A „Mai Orosz Dekameron” (mélto folytatása a Mai Angol Dekameron, Mai Francia Dekameron, Mai Német Dekameron, Mai Amerikai Dekameron) kötetenként félbőr kötésben 158 lei. A Mai Orosz Dekameron 300 lapon, Nyugat-kiadásban, szép kiállításban kartonálva 119 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Nyugat-könyvkiadó jegyzékét.

Körmendi Ferenc: „Boldog emberöltő”, a magyar irodalom „Óriás regénye”, „Óriás regény”, mert ennél tartalmasabb és hatalmasabb regénykötet a magyar irodalomban alig jelent meg, (850 lap.) De „Óriás regény” azért is, mert hatalmas méretekben, nagy koncepcióval zseniális felépítésben mutatja be nekünk a boldog emberöltőt. A regény mottója gyanánt Adyt idézi: „Jönnek rendjei a csodáknak, akiket eddig

tán meg se láttak”. Nem lehet ennek a hatalmas könyvnek a tartalmát röviden elmondani, mert abban tényleg egy egész emberöltő élete, minden öröme és szenvedése vonul át a szemünk előtt. A gerince egy emberélet: Ragyogóan megírva, érdekesen, izgalmas élményekkel, feszültségekkel és fordulatokkal teljesen, de ez az emberélet csak keret, csak vezető vágány, amelyen és amely mellett párhuzamosan gyönyörűen bontakozik ki egy nagy író hatalmas alkotása százakról és százazokról, egy egész történelmi korszakról és egy emberöltő egyéni és tömegsorsáról. A hatalmas mű, amelynek hozzánk csak most megjelent második kiadása jutott már el, 850 lapon, az Atheneum kiadásában jelent meg, kitűnő kiállításban 132 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az Atheneum-újdonságok teljes jegyzékét.

Mi közöm hozzá? A náboru utáni forrongó európai élet áll ennek a ragyszabásu regénynek a hátterében, amely egy fiatal művész hanyódo sorsán keresztül mélyenjáró kritikáját adja a kor szellemi mozgalmainak. A kitűnő szlovenszkói író könyvét mindenki feszült érdeklődéssel fogja olvasni. Hatalmas regény, amely egészben újszerű és érdekes hangokat és színeket hoz a magyar irodalomba. Neubauer Pálnak: „Mi közöm hozzá?” című regény írójának mesészővése, írásművésze és a regényen végigvonuló izgalmas, hihető atmoszféra egyaránt elismerést és kiemelést érdemel. A kétkötetes nagy regény több mint 500 lapon, kitűnő kiállításban, a Franklin Társulat kiadásában jelent meg és ára 231 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Franklin-újdonságok teljes jegyzékét.

Sinclair Lewis: „Ez nálunk lehetetlen!” Az amerikai nyárspolgár, a Babbittok, a Dodsworthok típusa, az amerikai vidéki város volt eddig Sinclair Lewis, a Nobel-díjas amerikai író regényeinek főmotívumai. Legújabb művében: az „Ez nálunk lehetetlen!” című szenzációs regényében Lewis a mai világválság problémáit, az azt kísérő szociális jelenségek felé fordítja figyelmét. Nekünk európalaknak is háborzongatóan érdekes a kérdés: mi lenne, ha Amerikában is diktatura ragadná kezébe a hatalmat, Sinclair Lewis a valóság megdöbbentő erejével álmódja végig ezt a korszakot, amely talán a közeljövőben válnék létezővé, de amely — az író prófétai meglátása szerint — éppen a józan polgári erények azikláján szenvedne hajótörést Amerikában. Sinclair Lewis: „Ez nálunk lehetetlen!” című regénye most jelent meg az Atheneum kiadásában. Ennek érdekesebb, aktuálisabb, szebb és izgalmasabb regény kevés jelent meg a világ könyvpiacán és ezért nem csodálható, hogy a nagy feszültségektől izzó regény egyszerre a világ összes kultúrnyelvein lefordítva foglalkoztatja és gyönyörködteti a könyvolvasó világot. 380 lap, nagy alakban, remek kiállításban, kartonálva 132 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az Atheneum-újdonságok teljes jegyzékét.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

NYILTÉR.

Köszönetnyilvánítás

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, kik szeretett és felejthetlen emlékü halottunk,

Ferenczi Vilmos

volt Astra-gyári főtisztviselő

temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, részvétnyilatkozatukkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló:

Ferenczi-család.

Hol szálljunk meg?

Cluj-on

Nívós, elegáns
szálloda és kávéház

a **NEW-YORK**

Telefon 3-16.

Oradea-n

PALACE HOTEL

KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM.

A Félix fürdőbe utazók tájékoztató irodája.
Telefonok: 906. és 907.

ASTORIA

Elegáns komfortos.
Minden szobában
hideg-meleg víz!!

szálloda és kávéház

Telefon: 878.

HOTEL METROPOL

elsőrangban berendezett szálloda. Utazó
urak találkozó helye. Vidéki autóbuszok
érkező és induló állomása. Telefon :09.

Băia-Mare-n:

HOTEL STEFAN-VODA

(István Szálló)

modern berendezésű szálloda, kávéház és étterem. Napi penzio 150.— lei

Valuta, deviza nem kell, csak lei.

Utlevél nélkül is pompás gyógyhely:

VATA DE JOS kénes és szénsavas
hőgyógyfürdő

Telefon: VATA 6
Villanyvilágítás.

Teljes napi penzió: reggeli, ebéd, vacsora, lakás
és fürdőszemélyenkint: július—augusztusban L. 150
Prospektust készséggel küld az igazgatóság.

